

FOR 1990-12-21 nr 1028: Forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).

DATO:	FOR-1990-12-21-1028
DEPARTEMENT:	JD (Justis- og beredskapsdepartementet)
PUBLISERT:	Avd I 1990 Nr. 21
IKRAFTTREDELSE:	1991-01-01
ENDRER:	FOR-1956-07-27
GJELDER FOR:	Norge
HJEMMEL:	LOV-1988-06-24-64 , LOV-1988-06-24-64-§ 5 , LOV-1988-06-24-64-§ 6 , LOV-1988-06-24-64-§ 7 , LOV-1988-06-24-64-§ 8 , LOV-1988-06-24-64-§ 9 , LOV-1988-06-24-64-§ 10 , LOV-1988-06-24-64-§ 11 , LOV-1988-06-24-64-§ 12 , LOV-1988-06-24-64-§ 14 , LOV-1988-06-24-64-§ 17 , LOV-1988-06-24-64-§ 19 , LOV-1988-06-24-64-§ 22 , LOV-1988-06-24-64-§ 23 , LOV-1988-06-24-64-§ 24 , LOV-1988-06-24-64-§ 25 , LOV-1988-06-24-64-§ 26 , LOV-1988-06-24-64-§ 37 , LOV-1988-06-24-64-§ 42 , LOV-1988-06-24-64-§ 43 , LOV-1988-06-24-64-§ 45 , LOV-1988-06-24-64-§ 48 , LOV-1988-06-24-64-§ 49 , LOV-1988-06-24-64-§ 50 , LOV-1967-02-10 , LOV-1967-02-10-§ 24 , LOV-1967-02-10-§ 27 a, LOV-1967-02-10-§ 28
KORTTITTEL:	Forskrift om utlendingers adgang til rike

INNHold

Forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

Virkeområde, jfr. lovens § 1

§ 1. Virkeområde

Bestemmelser om regulering av innvandringen, jfr. lovens § 5 annet ledd

§ 2. Alminnelige innvandringsregulerende vilkår for arbeidstillatelse og oppholdstillatelse

§ 3. Innvandringsregulerende vilkår for tillatelser som kan danne grunnlag for bosettingstillatelse

§ 4. Innvandringsregulerende vilkår for tillatelser som ikke kan danne grunnlag for bosettingstillatelse

§ 5. Innvandringsregulerende vilkår for tillatelser som ikke fornyes

Kapittel 2. Arbeid, opphold og bosetting m.m.

Tillatelser til arbeid og opphold, jfr. lovens § 6

§ 6. Krav om arbeidstillatelse

§ 7. Krav om oppholdstillatelse

§ 8. Unntak fra kravet om arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse

§ 9. Anvendelsesområdet for §§ 10 - 17

§ 10. Kravet om at første gangs arbeidstillatelse og oppholdstillatelse må være gitt før innreise

§ 11. Fremgangsmåte ved søknad om arbeidstillatelse og oppholdstillatelse, jfr. lovens § 6 fjerde ledd

§ 12. Behandling av søknad om arbeidstillatelse og oppholdstillatelse

§ 13. Vedtaksmyndighet

§ 14. Foreløpig tillatelse til å tiltre arbeid

Innholdet av arbeidstillatelse og oppholdstillatelse, jfr. lovens § 7

§ 15. Tillatelsens varighet

§ 16. Innholdet av tillatelsen

§ 17. Tillatelse til deltidsarbeid og arbeid i ferier

Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse i medhold av lovens § 8 første ledd

§ 18. Rett til tillatelse

§ 19. Krav om underhold ved første gangs søknad

§ 20. Krav om bolig ved første gangs søknad

Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til hovedperson i medhold av lovens § 8 annet ledd

§ 21. Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til hovedperson i medhold av lovens § 8 annet ledd

Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til familiemedlem o.l. i medhold av lovens §§ 9 og 8 annet ledd

§ 22. Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til de nærmeste familiemedlemmer i medhold av lovens § 9

§ 23. Hvem som er nærmeste familiemedlemmer

§ 24. Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til familiemedlem o.l. i medhold av lovens § 8 annet ledd

§ 25. Underholdskravet etter bestemmelsene i §§ 22 og 24

Gruppearbeidstillatelse, jfr. lovens § 10

§ 26. Vilkår for gruppearbeidstillatelse

§ 27. Fremgangsmåte ved søknad om gruppearbeidstillatelse

§ 28. Vedtaksmyndighet

§ 29. Varighet og innhold av gruppearbeidstillatelse

§ 30. Plikt til å gi melding

§ 31. Fornyelse og endring av gruppearbeidstillatelse

Fornyelse av arbeidstillatelse og oppholdstillatelse, jfr. lovens § 11

§ 32. Rett til fornyelse

§ 33. Krav om underhold ved fornyelse

§ 34. Fornyelse av tillatelse etter § 3

§ 35. Fornyelse av tillatelse etter § 4

§ 36. Fornyelse av tillatelse etter § 21

§ 37. Fornyelse av tillatelse etter §§ 22 og 24

§ 38. Varighet og innhold av fornyet tillatelse

§ 39. Adgang til arbeid eller opphold på samme vilkår inntil søknad om fornyelse er avgjort

§ 40. Fremgangsmåte ved søknad om fornyet tillatelse

§ 41. Vedtaksmyndighet

§ 42. Søknad om fornyelse av tillatelse på annet grunnlag enn ved første gangs søknad

Bosettingstillatelse, jfr. lovens § 12

§ 43. Rett til bosettingstillatelse

§ 44. Kravet om tre års sammenhengende opphold i riket

- § 45. Når bosettingstillatelse kan gis
- § 46. Varighet og innhold av bosettingstillatelse
- § 47. Fremgangsmåte ved søknad om bosettingstillatelse
- § 48. Vedtaksmyndighet
- § 49. Bortfall av bosettingstillatelse

Tilbakekall, jfr. lovens § 13

- § 50. Tilbakekall av tillatelse

Melding til myndighetene, jfr. lovens § 14

- § 51. Melding til myndighetene etter innreise
- § 52. Melding til myndighetene før innreise
- § 53. Melding til myndighetene ved skifte av bopel

Kapittel 3. Vern mot forfølgelse (flyktninger m.v.)

Saksbehandlingsregler i asylsaker, jfr. lovens § 50

- § 54. Søknad om asyl
- § 55. Vedtak og vedtaksmyndighet
- § 56. Klage

Registreringsbevis for asylsøker, jfr. lovens § 50

- § 57. Registreringsbevis for asylsøker
- § 58. Saksbehandling m.v.

Asylsøkers oppholdssted i søknadsperioden, jfr. lovens § 17 femte ledd

- § 59. Utplassering av asylsøker
- § 60. Vedtaksmyndighet og klage

Midlertidig arbeidstillatelse, jfr. lovens §§ 17 sjette ledd og 50

- § 61. Vilkår for midlertidig arbeidstillatelse
- § 62. Fremgangsmåte ved søknad og vedtaksmyndighet

Virkning av asyl, jfr. lovens § 18 første ledd

- § 63. Virkning av asyl

Tilbakekall av innvilget asyl, jfr. lovens § 18 annet ledd

- § 64. Tilbakekall av innvilget asyl

Reisebevis for flyktning, jfr. lovens § 19

- § 65. Vilkår for utstedelse av reisebevis
- § 66. Reisebevisets gyldighetsområde
- § 67. Fornyelse av reisebevis
- § 68. Inndragning av reisebevis

Utlendingspass m.v., jfr. lovens § 50

- § 69. Vilkår for utstedelse av utlendingspass
- § 70. Utlendingspassets gyldighetsområde
- § 71. Fornyelse av utlendingspass
- § 72. Inndragning av utlendingspass
- § 73. Passerbrev (nødpass)

Saksbehandlingsregler og vedtaksmyndighet ved søknad om reisebevis for flyktning og utlendingspass, jfr. lovens § 50

- § 74. Fremgangsmåte ved søknad om reisebevis og utlendingspass
- § 75. Vedtaksmyndighet og utstedelse av reisebevis og utlendingspass
- § 76. Plikt til å melde fra om tapt reisebevis og utlendingspass
- § 77. Fornyelse og forlengelse av reisebevis og utlendingspass

Overføring av flyktninger m.v., jfr. lovens §§ 22 og 50

§ 78. Retningslinjer for uttak av overføringsflyktninger m.v. Vedtaksmyndighet

§ 79. Saksbehandlingsregler

§ 80. Klageadgang

§ 81. Virkning av vedtak om overføring av flyktninger m.v.

Kapittel 4. Inn- og utreise

Grensepassering og grensekontroll, jfr. lovens § 23

§ 82. Meldeplikt ved grensepassering

§ 83. Meldeplikt for fører av fartøy med visumpliktig utlending på lystseilas

§ 84. Meldeplikt for fører av luftfartøy i internasjonal trafikk

§ 85. Grensepassering

§ 86. Kontrollmyndighet

§ 87. Kontrollsted m.v.

§ 88. Gjennomføring av grensekontroll

§ 89. Utfylling av innreisekort

§ 90. Kontroll av passasjerer på turistskip

§ 91. Landsetting eller overtakelse av person som har begått lovbrudd m.v. ombord på luftfartøy

§ 92. Kontroll med pass og andre reisedokumenter før innreise

§ 93. Transportselskapers kontroll av reisedokumenter

Pass, jfr. lovens § 24

§ 94. Passplikt

§ 95. Passets gyldighet for innreise og opphold i Norge

§ 96. Vilkår for å godta pass som reisedokument

§ 97. Reisebevis og utlendingspass (fremmedpass)

§ 98. Familiepass

§ 99. Kollektivpass

§ 100. Reisedokumenter for sjømenn

§ 101. Reisedokumenter for mannskap på luftfartøy

§ 102. Andre legitimasjonspapirer godtatt som reisedokument

§ 103. Utlendingsdirektoratets adgang til å fritta for passplikt m.v.

Visum (innreisetillatelse), jfr. lovens § 25

§ 104. Visumplikt

§ 105. Unntak fra visumplikten

§ 106. Vilkår for besøksvisum

§ 107. Varighet og innhold av besøksvisum

§ 108. Fremgangsmåte ved søknad om besøksvisum

§ 109. Behandling av søknad om besøksvisum

§ 110. Vedtaksmyndighet og utstedelse av besøksvisum

§ 111. Visum til utlending på lystseilas

§ 112. Visum til utlending som gis arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse eller som omfattes av en gruppearbeidstillatelse

§ 113. Nødvisum

Tillatelse til å fratre stilling på skip og landlov, jfr. lovens § 26

§ 114. Kontroll med utlending som fratrer stilling på skip i norsk havn

§ 115. Garanti for utgifter i forbindelse med at utenlandsk sjømann går i land

§ 116. Blindpassasjer

§ 117. Kontroll av utenlandsk sjømann

Kapittel 5. Bortvisning og utvisning

Bortvisning, jfr. lovens §§ 27 og 28

§ 118. Vilkår for bortvisning og vedtaksmyndighet

§ 119. Bortvisning av asylsøker

§ 120. Iverksetting av vedtak om bortvisning

Utvisning, jfr. lovens § 29

§ 121. Vilkår for utvisning, vedtaksmyndighet og klage

§ 122. Varighet og innhold av utvisning

§ 123. Iverksetting av vedtak om utvisning

§ 124. Adgang til riket før utløpet av toårsfristen

Saksbehandlingsregler i bortvisnings- og utvisningssaker, jfr. lovens § 50

§ 125. Saksbehandlingsregler i bortvisnings- og utvisningssaker

§ 126. Særlige saksbehandlingsregler ved utvisning av straffedømt utlending

§ 127. Plikt til å gi underretning

Kapittel 6. Saksbehandlingsregler og rettshjelp

Identifisering, jfr. lovens § 37

§ 128. Identifisering av utlending

§ 129. Oppbevaring av fotografi og fingeravtrykk

Fremgangsmåten ved iverksetting av vedtak, jfr. lovens §§ 41 og 50

§ 130. Uttransportering

Rettshjelp, jfr. lovens § 42

§ 131. Veiledning om rett til rettshjelp

§ 132. Refusjon av det offentliges utgifter

§ 133. Bistand til å kontakte advokat. Advokatvaktordning

Kapittel 7. Forskjellige bestemmelser

Særregler for arbeidstillatelse, oppholdstillatelse og bosettingstillatelse av hensyn til rikets sikkerhet, jfr. lovens § 43 første ledd

§ 134. Særregler av hensyn til rikets sikkerhet

§ 135. Vedtaksmyndighet

Plikt til å gi melding, jfr. lovens § 45

§ 136. Overnattingssteder

§ 137. Sikkerhets- eller beredskapsmessige hensyn

§ 138. Fører av skip eller luftfartøy

§ 139. Arbeidsgiver

§ 140. Arbeidsformidlingen

§ 141. Folkeregisteret

§ 142. Utdanningsinstitusjoner

§ 143. Annen offentlig myndighet

Transportselskapers ansvar for utgifter m.v., jfr. lovens §§ 46 annet ledd og 50

§ 144. Transportselskapers ansvar for utgifter m.v.

Diplomater m.v., jfr. lovens § 48 annet ledd

§ 145. Arbeid og opphold for diplomater m.v. og deres personlig ansatte, jfr. kapittel 1 og 2

§ 146. Arbeid og opphold for ektefelle og forsørget barn av diplomater m.v., jfr. kapittel 1 og 2

§ 147. Grensepassering og grensekontroll, jfr. kapittel 4

§ 148. Pass, jfr. kapittel 4

§ 149. Visum, jfr. kapittel 4
§ 150. Bortvisning og utvisning, jfr. kapittel 5
Kontinentalsokkelen, jfr. lovens § 49 første og annet ledd
§ 151. Flyttbare innretninger
§ 152. Faste innretninger
§ 153. Pass- og grensekontroll
§ 154. Inn- og utreise, jfr. kapittel 4
Jan Mayen, jfr. lovens § 49 tredje ledd
§ 155. Lovens og forskriftens anvendelse på Jan Mayen
Svalbard, jfr. lovens § 49 fjerde ledd
§ 156. Lovens og forskriftens anvendelse på Svalbard
Norske skip i utenriks fart, jfr. lovens §§ 49 femte ledd og 50
§ 157. Norske skip i utenriks fart
Forskjellige bestemmelser, jfr. lovens § 50
§ 158. Blanketter
§ 159. Retningslinjer
§ 160. Register og registrering
§ 161. Utlendings adgang til forbudt område
§ 162. Overgang over den norsk-sovjetiske grense
Ikrafttreden og overgangsbestemmelse, jfr. lovens § 51
§ 163. Ikrafttreden og overgangsbestemmelse

Forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 21. desember 1990 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) §§ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 17, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 37, 42, 43, 45, 48, 49 og 50, og forvaltningsloven §§ 24, 27 a og 28 . Fremmet av Justis- og politidepartementet.

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

Virkeområde, jfr. lovens § 1

§ 1. Virkeområde

Loven og denne forskrift gjelder for utlendingers adgang til riket og deres opphold her, jfr. lovens § 1 første ledd.

Loven og denne forskrift gjelder for utlendinger tilknyttet diplomatiske eller lønte konsulære stasjoner (representasjoner) i riket, ansatte i mellomstatlige organisasjoner, deres ektefeller og forsørgede barn og personlige ansatte hos personer som nevnt, med de unntak og presiseringer som følger av §§ 145 - 150 .

Loven og denne forskrift får anvendelse på den norske del av kontinentalsokkelen og for Jan Mayen, med de unntak og presiseringer som følger av §§ 151 - 155 .

Loven og denne forskrift gjelder ikke for Svalbard, med mindre noe annet følger av § 156 .

Loven og denne forskrift gjelder ikke for norske skip i utenriks fart, med mindre noe annet følger av § 157 .

Også norske statsborgere kan pålegges plikter etter loven og forskriften, jfr. lovens § 1 annet ledd.

Bestemmelser om regulering av innvandringen, jfr. lovens § 5 annet ledd

§ 2. Alminnelige innvandringsregulerende vilkår for arbeidstillatelse og oppholdstillatelse

For at første gangs arbeidstillatelse skal gis til søker som nevnt i §§ 3 - 5 , med unntak av § 3 annet ledd bokstav c, må følgende vilkår være oppfylt:

- 1) Det må foreligge konkret tilbud om arbeid utstedt på fastsatt skjema fra arbeidsgiver. Arbeidstilbudet må stå åpent til oppgitt dato. Arbeidsgiver med forretningssted i riket må stå ansvarlig overfor utlendingsmyndighetene i henhold til loven og forskriften. Har arbeidsgiver ikke forretningssted i riket, må oppdragsgiver med forretningssted i riket innestå for tilbudet overfor arbeidstaker og være ansvarlig overfor utlendingsmyndighetene.
- 2) Lønns- og arbeidsvilkår må ikke være dårligere enn etter gjeldende tariffavtale, regulativ eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke.
- 3) Det må som hovedregel dreie seg om heltidsarbeid. Unntak kan bl.a. gjøres for søker som nevnt i §§ 3 første ledd og 4 annet ledd.

Tillatelse til søker som nevnt i §§ 3 annet ledd, 4 annet ledd og 5 skal knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted. Når særlige grunner taler for det, kan slike begrensninger fastsettes også i andre tilfeller.

For at første gangs arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse skal gis til søker som nevnt i §§ 3 - 5 , må søkeren være fylt 15 år. Når søkeren er mellom 15 og 18 år, må samtykke foreligge fra foreldre eller andre som utøver foreldreansvar over søkeren.

§ 3. Innvandringsregulerende vilkår for tillatelser som kan danne grunnlag for bosettingstillatelse

Det er et vilkår for arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse etter § 18 at søkeren

- a) er født av foreldre hvorav minst en var norsk borger på søkerens fødselstidspunkt, eller
- b) har vært fast ansatt i norsk rederi og innehatt stilling om bord på skip registrert i Norsk Ordinært Register (NOR) i minst fire av de siste seks år før søknad fremsettes.

Tilsvarende er det et vilkår for arbeidstillatelse at søkeren

- a) er spesialist, fagutdannet eller har spesielle kvalifikasjoner. Det er et vilkår at kompetansen anses som absolutt nødvendig for virksomheten, og at stillingen ikke kan besettes ved innenlandsk arbeidskraft. Arbeidstilbudet skal normalt gjelde for minst ett år. Uttalelse skal innhentes fra vedkommende fylkesarbeidskontor og om nødvendig godkjennende fagmyndighet. Søker som har gjennomført hele eller store deler av sin utdanning i Norge, jfr. § 4 første ledd bokstav a, kan først gis tillatelse etter fem års opphold utenfor riket,
- b) faller inn under formidlingsordningen til Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), og at Arbeidsdirektoratet tilrår at søknaden innvilges,

- c) skal etablere og drive varig ervervsvirksomhet i riket, og tillatelse foreligger fra vedkommende myndighet i henhold til øvrig lovgivning. Det skal godtgjøres at det er økonomisk grunnlag for driften. Det må legges frem en nøyaktig beskrivelse av virksomhetens art, finansierings- og budsjettplaner og forhåndstilsagn om at nødvendige tillatelser vil bli gitt fra annen myndighet. Søknaden forelegges Arbeidsdirektoratet, som om nødvendig innhenter uttalelse fra bransje- eller yrkesorganisasjon. Det er et vilkår at Arbeidsdirektoratet tilrår at søknaden innvilges, eller
- d) er tilsatt som professor eller i annen vitenskapelig stilling på tilnærmet samme nivå ved norsk offentlig universitet eller vitenskapelig høyskole. Tillatelse etter denne paragraf kan fornyes og kan danne grunnlag for bosettingstillatelse og er i denne sammenheng uten begrensninger, jfr. lovens § 12 .

§ 4. Innvandringsregulerende vilkår for tillatelser som ikke kan danne grunnlag for bosettingstillatelse

Det er et vilkår for oppholdstillatelse etter § 18 at søkeren

- a) har tilsagn om opptak ved utdanningsinstitusjon. Utlendingsdirektoratet gir i samråd med Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet retningslinjer om hvilke utdanningsinstitusjoner og studier som godkjennes. Det er et vilkår at utdanningen er formålet med oppholdet og at det dreier seg om heltids utdanning. Det skal legges frem plan for utdanningen. Det er en forutsetning at søkeren skal returnere til sitt hjemland etter endt utdanning og at forholdene på søknadstidspunktet ligger til rette for retur,
- b) faller inn under § 8 annet ledd, eller
- c) skal være idrettsutøver i riket og at denne virksomheten er formålet med oppholdet. Oppholdet må være nødvendig av hensyn til etablering eller videreutvikling av en idrettsgren. Det er et vilkår at Norges Idrettsforbund tilrår at søknaden innvilges.

Tilsvarende er det et vilkår for arbeidstillatelse at søkeren skal være

- a) forsker, stipendiat eller foreleser ved forskningsinstitutt eller høyere utdanningsinstitusjon,
- b) au pair, og at arbeidsavtalen tilfredsstiller vilkår fastsatt av Utlendingsdirektoratet i samråd med Arbeidsdirektoratet i overensstemmelse med Europeisk avtale 24. november 1969 om « au pair »-formidling,
- c) praktikant (trainee), og at arbeidskontrakten tilfredsstiller vilkår fastsatt av Utlendingsdirektoratet i samråd med Arbeidsdirektoratet, eller
- d) misjonær for trossamfunn som driver virksomhet som faller innenfor de rammer som er satt i lov 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna, eller ansatt i slikt for å drive forkynnende virksomhet.

Tillatelse etter denne paragraf kan fornyes. Varigheten av tillatelse til søker som nevnt i første ledd bokstavene b og c og annet ledd kan til sammen ikke overstige to år.

Tillatelse etter denne paragraf danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse.

§ 5. Innvandringsregulerende vilkår for tillatelser som ikke fornyes

Det er et vilkår for arbeidstillatelse for inntil ett år etter § 18 at søkeren

- a) har fullført utdanning i Norge. Søkeren må dokumentere at arbeidet er av vesentlig

betydning for utøvelsen av yrket i søkerens hjemland, eller

- b) er musiker, artist, kunstner eller medfølgende nødvendig hjelpepersonell, og at det fremlegges kontrakt om engasjement for et bestemt, sammenhengende tidsrom med en eller flere arbeidsgivere. Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer i samråd med Arbeidsdirektoratet.

Tilsvarende er det et vilkår for arbeidstillatelse for arbeidsforhold av inntil tre måneders varighet at søkeren

- a) i tidsrommet 15. mai til 31. oktober skal arbeide innen typisk sesongregulert virksomhet eller i forbindelse med ordinær ferieavvikling, og at vedkommende arbeidskontor samtykker etter nærmere retningslinjer fastsatt av Utlendingsdirektoratet i samråd med Arbeidsdirektoratet. Tillatelse gis ikke for lengre tid enn tre måneder regnet fra den dato utlendingen reiste inn i riket,
- b) er spesialist, fagutdannet eller har spesielle kvalifikasjoner, når kompetansen anses som absolutt nødvendig for virksomheten og søkeren ikke går inn under unntaket i § 8 fjerde ledd bokstav c. Fremgår det at det vil være varig behov for slik arbeidskraft, eller dersom det i løpet av de siste seks måneder er gitt tillatelse for utføring av samme slags arbeid hos samme arbeidsgiver, skal tillatelse ikke gis med mindre særlige grunner taler for det. Uttalelse skal innhentes fra vedkommende fylkesarbeidskontor, eller
- c) er formidlet på arbeidende gjest-programmet til Atlantis (Landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner/LNU) for arbeid i norsk landbruk etter retningslinjer fastsatt av Utlendingsdirektoratet i samråd med Arbeidsdirektoratet.

Tillatelse etter denne paragraf kan ikke forlenges eller fornyes og danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse. Tillatelse etter annet ledd bokstav b kan likevel i ekstraordinære tilfeller forlenges med inntil en måned.

Kapittel 2. Arbeid, opphold og bosetting m.m.

Tillatelser til arbeid og opphold, jfr. lovens § 6

§ 6. Krav om arbeidstillatelse

Utlending som akter å ta arbeid mot eller uten vederlag eller som vil drive ervervsvirksomhet i riket, må ha arbeidstillatelse, med mindre unntak er gjort i § 8 .

§ 7. Krav om oppholdstillatelse

Utlending som akter å ta opphold i riket utover tre måneder uten å ta arbeid, må ha oppholdstillatelse, med mindre unntak er gjort i § 8 . Opphold i annet nordisk land likestilles med opphold i riket, jfr. lovens § 6 annet ledd.

Oppholdstiden for utlending som er unntatt fra visumplikt, jfr. § 105, løper fra den dato nordisk yttergrense ble passert, jfr. den nordiske passkontrolloverenskomsten 12. juli 1957 artikkel 1 tredje ledd. Opphold i riket eller annet nordisk land i løpet av de siste seks måneder før innreisen skal tas med ved beregning av tre måneders-perioden. Har utlendingen oppholdstillatelse i annet nordisk land, skjer innreise ved passering av norsk grense. I dette tilfellet skal bare opphold i riket de siste seks måneder tas med.

For visumpliktig utlending vil den tillatte oppholdstiden fremgå av det visum som er gitt, jfr. § 107.

§ 8. Unntak fra kravet om arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse

Følgende utlendinger er unntatt fra kravet om arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse:

- a) nordiske borgere, jfr. lovens § 6 tredje ledd,
- b) personell på utenlandsk tog, fly, buss og lastebil i internasjonal trafikk.

Følgende utlendinger er unntatt fra kravet om arbeidstillatelse, men må ha oppholdstillatelse, jfr. § 7:

- a) journalister og personell i utenlandsk radio- eller fjernsynsteam på reportasjeoppdrag når de er ansatt og lønnet av utenlandsk arbeidsgiver som ikke har forretningssted i riket,
- b) gjesteforskere som har mottatt forskningsstipend fra Fullbright, fra organisasjon tilsluttet Forskningsrådenes Samarbeidsutvalg (FSU), fra norsk offentlig universitet eller fra vitenskapelig høyskole, når de ikke skal motta ytelse utover stipendet under oppholdet,
- c) studenter, forskere eller kulturarbeidere formidlet av Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd (NAVF) etter kulturavtale inngått mellom Norge og annen stat, når oppholdet ikke overstiger ett år.

Utlending som har fått oppholdstillatelse i riket etter søknad om asyl eller er overført til riket etter lovens § 22 , er unntatt fra kravet om arbeidstillatelse når vedkommende deltar i kvalifiseringstiltak i arbeidsmarkedsetatens regi.

Følgende utlendinger er unntatt fra kravet om arbeidstillatelse for arbeidsforhold av inntil tre måneders varighet:

- a) handels- og forretningsreisende,
- b) forskere, forelesere o.l. som er invitert av utdannings- eller forskningsinstitusjon eller forening med faglig eller ideelt formål,
- c) tekniske eksperter, teknikere, montører, konsulenter eller instruktører som skal montere, etterse, reparere eller vedlikeholde maskiner eller teknisk utstyr eller informere om bruken av det. Det er en forutsetning at behovet for denne arbeidskraften ikke strekker seg utover tre måneder,
- d) personer ansatt i den personlige husholdning hos utlendinger som oppholder seg på besøk i riket i inntil tre måneder,
- e) profesjonelle idrettsutøvere.

Utlending som er musiker, artist, kunstner eller medfølgende nødvendig hjelpepersonell, er unntatt fra kravet om arbeidstillatelse for oppdrag som samlet ikke overstiger ti dager i løpet av et kalenderår.

For utlending som nevnt i fjerde ledd bokstav c og femte ledd gjelder for øvrig bestemmelsene i § 52 .

§ 9. Anvendelsesområdet for §§ 10 - 17

Bestemmelsene i §§ 10 - 17 får anvendelse for første gangs arbeidstillatelse og oppholdstillatelse gitt etter

- a) lovens § 8 første ledd, jfr. § 18 ,

- b) lovens § 8 annet ledd, jfr. § § 21 og 24 ,
- c) lovens § 9 , jfr. § 22 ,
- d) lovens §§ 17 og 18 , jfr. § 63 ,
- e) lovens § 22 , jfr. § 81 .

§ 10. *Kravet om at første gangs arbeidstillatelse og oppholdstillatelse må være gitt før innreise*

Første gangs arbeidstillatelse og oppholdstillatelse må være gitt før innreise, jfr. lovens § 6 fjerde ledd.

Dette gjelder ikke søker som

- a) er nevnt i § 3 første ledd bokstav a,
- b) er nevnt i § 3 første ledd bokstav b, når vedkommende fratrer i riket eller reiser hit umiddelbart etter fratreden i utlandet,
- c) er ektefelle til norsk borger bosatt i riket, når ektefellen faller inn under § 23 bokstav a,
- d) er ektefelle til nordisk borger bosatt i riket de siste tre år eller til utlending med bosettingstillatelse, når ekteskapet er inngått før innreisen og ektefellen faller inn under § 23 bokstav a,
- e) er barn eller adoptivbarn av norsk eller nordisk borger bosatt i riket eller av utlending med bosettingstillatelse, når barnet faller inn under § 23 bokstav c eller d,
- f) er i riket med individuell tillatelse til arbeid i gruppe, jfr. § 29 siste ledd, eller
- g) er overført til riket etter lovens § 22 eller vernet mot utsendelse etter lovens § 15 første ledd.

Kravet om at første gangs arbeidstillatelse må være gitt før innreise, gjelder ikke søker som

- a) er nevnt i § 5 første ledd bokstav a,
- b) er nevnt i § 5 annet ledd bokstav b, eller
- c) er gitt oppholdstillatelse etter lovens §§ 8 annet ledd eller 9 .

Utlendingsdirektoratet kan gjøre unntak fra kravet om at første gangs arbeidstillatelse og oppholdstillatelse må være gitt før innreise, når særlig sterke menneskelige hensyn tilsier det.

Når søkeren ikke fyller vilkårene for å søke fra riket, avslås søknaden på dette grunnlag.

§ 11. *Fremgangsmåte ved søknad om arbeidstillatelse og oppholdstillatelse, jfr. lovens § 6 fjerde ledd*

Søknad om arbeidstillatelse og oppholdstillatelse fremmes på fastsatt skjema. Søknaden skal inneholde fotografi av søkeren og underskrift.

Søknad fremmet fra utlandet innleveres til norsk utenriksstasjon i det land søkeren er borger av, eller til norsk utenriksstasjon i det land der søkeren har hatt arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse de siste seks måneder.

Søknad fremmet fra riket innleveres til politiet i det distrikt der søkeren har sitt faste opphold.

Utlendingsdirektoratet kan i enkelttilfeller og for grupper av søkere samtykke i at søknad fremmes på annen måte.

§ 12. Behandling av søknad om arbeidstillatelse og oppholdstillatelse

Den myndighet som mottar søknaden, skal innhente alle opplysninger om søkeren som antas nødvendige for at saken skal bli så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Innleveres søknaden i et annet land enn det søkeren er borger av, skal den myndighet som mottar søknaden innhente opplysninger om søkerens grunnlag for oppholdet i vedkommende land.

Søkeren må dokumentere sin identitet ved pass eller annet legitimasjonspapir utstedt av offentlig myndighet og skal pålegges å dokumentere andre opplysninger som er gitt når dette anses nødvendig. Det kan kreves at søknaden innleveres ved personlig fremmøte.

Den myndighet som mottar søknaden, påser at den er nøyaktig utfylt og at de nødvendige vedlegg følger søknaden. Det skal gjøres påtegning om hvordan søkerens identitet er bekreftet, jfr. også § 128 .

Ved innvilgelse av søknad skal utlendingen gjøres kjent med plikten til å melde seg for politiet senest innen en uke etter innreisen og til å fremstille seg til tuberkuloseundersøkelse, jfr. § 51.

Politiet anmerker arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse i utlendingens pass. Er dette ikke mulig, anmerkes tillatelsen på eget dokument. Tillatelsen anmerkes ikke utover passets gyldighetstid. Eventuelle begrensninger og vilkår skal fremgå av anmerkingen.

§ 13. Vedtaksmyndighet

Vedtak om arbeidstillatelse og oppholdstillatelse treffes av Utlendingsdirektoratet, jfr. lovens § 6 femte ledd.

Når det ikke er tvil om at vilkårene er oppfylt, kan politiet innvilge søknad

- a) om tillatelse til deltidsarbeid og arbeid i ferier etter § 17 ,
- b) fra søker som nevnt i § 3 første ledd bokstavene a og b og § 5 annet ledd bokstav b,
- c) om arbeidstillatelse fra søker som har fått oppholdstillatelse etter søknad om asyl, jfr. lovens §§ 17 og 18 , eller som er overført til riket, jfr. lovens § 22 ,
- d) om arbeidstillatelse fra søker som faller inn under § 22 annet ledd, jfr. tredje ledd, og som er gitt oppholdstillatelse etter § 22 første ledd.

Uttalelse fra arbeidsmarkedsetaten skal innhentes etter nærmere retningslinjer fastsatt av Utlendingsdirektoratet i samråd med Arbeidsdirektoratet.

§ 14. Foreløpig tillatelse til å tiltre arbeid

Når følgende vilkår er oppfylt, kan Utlendingsdirektoratet gi utlending en foreløpig tillatelse til å tiltre arbeid i påvente av behandling av første gangs søknad om arbeidstillatelse:

- 1) Arbeidsgiver må kunne dokumentere behovet for snarlig tiltredelse.
- 2) Det må være overveiende sannsynlig at søknaden vil bli innvilget. Om nødvendig må det innhentes uttalelse fra arbeidskraftmyndighetene.
- 3) Søkeren må ha fulgt ordinær søknadsprosedyre, og søknaden må være innkommet til Utlendingsdirektoratet.

Det skal fremgå av tillatelsen at den er foreløpig. Den har verken betydning for avgjørelsen av søknaden eller for beregning av oppholdstid etter § 44 .

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke tillatelse etter § 17 .

Innholdet av arbeidstillatelse og oppholdstillatelse, jfr. lovens § 7

§ 15. Tillatelsens varighet

Første gangs tillatelse til arbeid eller opphold gis i alminnelighet for ett år, jfr. lovens § 7 første ledd.

Tillatelsen kan gis for kortere eller lengre tid dersom formålet med arbeidet eller oppholdet er begrenset til et bestemt tidsrom, likevel ikke utover 18 måneder. Når behovet er midlertidig, kan tillatelse etter § 21 gis for kortere tid enn ett år.

Tillatelsen kan også gis for kortere eller lengre tid dersom andre grunner tilsier det. Er det tvil om riktigheten av de opplysninger som er gitt i søknaden, bør tillatelsen gis for kortere tid enn ett år.

Varigheten av en tillatelse gitt etter §§ 22 eller 24 skal ikke overstige utløpet av tillatelsen til hovedpersonen (den som har eller gis tillatelse på selvstendig grunnlag).

Utlendingens reisedokument må i alminnelighet være gyldig i minst to måneder utover den tid tillatelsen blir gitt for.

Dato for melding til politiet, jfr. § 51, gir utgangspunkt for beregning av varigheten av første gangs tillatelse. For utlending som er unntatt fra kravet om at tillatelse skal være gitt før innreise, jfr. § 10, gir vedtaksdato utgangspunkt for beregning av tillatelsens varighet.

§ 16. Innholdet av tillatelsen

Arbeidstillatelse og oppholdstillatelse gir rett til opphold i hele riket med mindre noe annet fremgår av tillatelsen, jfr. lovens § 7 annet ledd.

De vilkår og begrensninger som er satt, skal fremgå av tillatelsen.

Arbeidstillatelse gir generell adgang til å ta arbeid og drive ervervsvirksomhet i hele riket med mindre annet fremgår av tillatelsen, jfr. lovens § 7 tredje ledd.

Arbeidstillatelsen og oppholdstillatelsen gir adgang til gjentatte innreiser i riket i den tid den gjelder for, jfr. § 112 annet ledd.

§ 17. Tillatelse til deltidsarbeid og arbeid i ferier

Utlending som har oppholdstillatelse, kan gis tillatelse til deltidsarbeid og arbeid i ferier, jfr. lovens § 7 fjerde ledd.

Det er en forutsetning at det foreligger et konkret arbeidstilbud.

Tillatelse til deltidsarbeid kan gis for et antall timer pr. uke som tilsvarer inntil halv stilling i vedkommende yrke, likevel ikke utover 20 timer i uken. Det kan gis tillatelse til heltidsarbeid i de ordinære ferier.

Tillatelse til deltidsarbeid skal bare gis til utlending som nevnt i § 4 første ledd bokstav a dersom det sammen med søknaden følger en uttalelse fra vedkommende utdanningsinstitusjon om at dette ikke antas å være til ulempe for gjennomføring av utdanningen. Slik utlending kan også gis tillatelse til heltidsarbeid for et avgrenset tidsrom når arbeidet er en del av

utdanningen eller en helt nødvendig forutsetning for opptak på videre utdanning innen samme studieretning.

Når søkeren er under 18 år, må samtykke foreligge fra foreldre eller andre som utøver foreldreansvar over søkeren. Søker under 15 år kan gis tillatelse når vilkårene i forskrift 22. september 1977 om arbeid av grunnskoleelever som har fylt 13 år, er oppfylt.

Tillatelse etter denne paragraf skal knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted.

Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse i medhold av lovens § 8 første ledd

§ 18. Rett til tillatelse

Utlending som fyller vilkårene i lovens § 8 første ledd nr. 1 og 2, jfr. § § 19 og 20 og de innvandringsregulerende vilkår som er fastsatt i § § 2 - 5 , har etter søknad rett til arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse, med mindre det foreligger andre omstendigheter som etter loven vil gi grunn til å nekte utlendingen adgang til riket, opphold eller arbeid, jfr. lovens § 8 første ledd nr. 3.

§ 19. Krav om underhold ved første gangs søknad

Utlending som søker arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse må være sikret underhold for den tid søknaden gjelder, jfr. lovens § 8 første ledd nr. 1.

Underhold anses å være sikret når utlendingen

- a) vil få arbeidsinntekt av tilstrekkelig omfang. Inntekt fra heltidsarbeid anses som hovedregel som tilstrekkelig,
- b) oppebærer pensjon eller andre faste periodiske ytelser, når dette er av tilstrekkelig omfang,
- c) har egne midler som anses som tilstrekkelig. Utlendingsdirektoratet kan kreve et bestemt beløp overført til norsk bank og helt eller delvis båndlegge beløpet for en bestemt tid, eller
- d) vil få studielån eller stipend av tilstrekkelig omfang.

Underhold anses også å være sikret gjennom en kombinasjon av bokstavene a til d, når dette er tilstrekkelig. Fyller søkeren vilkårene for å få tillatelse til arbeid etter § 17 og det foreligger et konkret arbeidstilbud, tas også den forventede inntekten med i vurderingen av om underholdskravet er oppfylt.

Ved tillatelse etter § 3 annet ledd bokstav c er det en forutsetning at underhold i det vesentlige er sikret gjennom ervervsvirksomheten.

Underhold kan unntaksvis anses å være sikret ved at tredjemann stiller økonomisk garanti. Nærmere retningslinjer kan fastsettes av Utlendingsdirektoratet.

Ytelser etter lov 5. juni 1964 nr. 2 om sosial omsorg anses ikke som underhold.

Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer om hva som anses som tilstrekkelig underhold.

§ 20. Krav om bolig ved første gangs søknad

Utlending som søker arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse, må være sikret bolig for den tid søknaden gjelder, jfr. lovens § 8 første ledd nr. 1.

Bolig anses å være sikret når utlendingen disponerer hus, leilighet, hybel o.l. som tilfredsstiller helsemyndighetenes krav.

De kontraktmessige sider av boligforholdet kontrolleres av politiet. Dreier det seg om leieforhold, må skriftlig leiekontrakt fremlegges, godkjent av huseier, borettslag eller annen som disponerer over boligen.

Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til hovedperson i medhold av lovens § 8 annet ledd

§ 21. Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til hovedperson i medhold av lovens § 8 annet ledd

Utlending som er vernet mot utsendelse etter lovens § 15 og som ikke gis asyl etter lovens § 17, jfr. lovens § 16, skal gis arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse etter lovens § 8 annet ledd.

Når utlending har fått avslag på søknad om asyl og heller ikke faller inn under første ledd, skal vedtaksmyndigheten av eget tiltak vurdere om bestemmelsene i lovens § 8 annet ledd bør anvendes, jfr. lovens § 15 annet ledd.

Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse etter lovens § 8 annet ledd kan for øvrig gis når andre sterke menneskelige hensyn taler for det eller utlendingen har særlig tilknytning til riket. Som hovedregel må underhold og bolig være sikret etter bestemmelsene i §§ 19 og 20.

Det er en forutsetning for arbeidstillatelse at vilkårene i § 2 første ledd er oppfylt, eller at søkeren akter å drive ervervsvirksomhet og tillatelse vil bli gitt fra vedkommende myndighet i henhold til øvrig lovgivning. Når særlige grunner taler for det, kan arbeidstillatelsen knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted.

Når behovet er midlertidig eller andre særlige grunner tilsier det, kan tillatelsen gis uten mulighet for fornyelse. Det kan videre fastsettes at den ikke skal kunne danne grunnlag for familiegjennforening og/eller for bosettingstillatelse. Er slike begrensninger ikke fastsatt, kan tillatelse etter denne paragraf fornyes og danne grunnlag for bosettingstillatelse.

Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til familiemedlem o.l. i medhold av lovens §§ 9 og 8 annet ledd

§ 22. Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til de nærmeste familiemedlemmer i medhold av lovens § 9

De nærmeste familiemedlemmer, jfr. § 23, til norsk eller nordisk borger bosatt i riket eller til utlending som har eller får lovlig opphold i riket med bosettingstillatelse eller tillatelse som kan danne grunnlag for bosettingstillatelse, har etter søknad rett til oppholdstillatelse når underhold er sikret etter bestemmelsene i § 25 og det ikke foreligger andre omstendigheter som etter loven vil gi grunn til å nekte utlendingen adgang til riket, opphold eller arbeid, jfr. lovens § 8 første ledd nr. 3.

Familiemedlem som nevnt i første ledd har etter søknad rett til arbeidstillatelse med de unntak som følger av tredje ledd når vilkårene i § 2 første ledd nr. 1 og 2 og tredje ledd er

oppfylt, eller når søkeren akter å drive ervervsvirksomhet og tillatelse vil bli gitt fra vedkommende myndighet i henhold til øvrig lovgivning. Når særlige grunner taler for det, kan arbeidstillatelsen knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted.

Familiemedlem til utlending som har oppholdstillatelse uten å ha rett til arbeidstillatelse, har ikke rett til arbeidstillatelse. For øvrig skal arbeidstillatelse til familiemedlem ikke gis med færre begrensninger enn hovedpersonens tillatelse. Når hovedpersonens tillatelse kan danne grunnlag for bosettingstillatelse, kan familiemedlemmets tillatelse også danne grunnlag for bosettingstillatelse.

Familiemedlem til utlending som nevnt i § 4 kan gis oppholdstillatelse når underhold er sikret og oppholdet som hovedregel må antas å vare utover ett år. For familiemedlem til utlending med oppholdstillatelse etter § 4 første ledd bokstav a er det i tillegg som hovedregel et vilkår at utlendingen har tilsagn om opptak ved, eller er opptatt ved, universitet eller annen utdanningsinstitusjon på tilnærmet samme nivå.

§ 23. Hvem som er nærmeste familiemedlemmer

Som nærmeste familiemedlemmer regnes:

- a) ektefelle. Begge parter må være over 18 år, med mindre ekteskapet er inngått i Norge. Det er et vilkår at ektefellene skal bo sammen. Utlending som får opphold i riket og som i utlandet har inngått lovlig ekteskap med flere, kan bare regne en som ektefelle. Utlending som inngår lovlig ekteskap i utlandet med mer enn en etter å ha fått innvilget opphold i riket, kan bare regne den først ektede som ektefelle,
- b) samboer av motsatt kjønn. Begge parter må være over 18 år, ha bodd sammen i et fast og etablert samboerforhold i minst to år og akte å fortsette samlivet. Det er et vilkår at ingen av partene er gift,
- c) ugift barn under 18 år av ektefeller eller samboere i henhold til bokstavene a eller b, når begge foreldrene har eller får lovlig opphold i riket. Det er et vilkår at barnet skal bo sammen med begge foreldrene,
- d) barn under 18 år som vil bli adoptert etter lov 28. februar 1986 nr. 8 om adopsjon, når foreldrene regnes som bosatt i riket. Samtykke må være gitt av Statens adopsjonskontor før barnet er innreist i riket,
- e) barn under 18 år når bare en av foreldrene bor i riket, når vedkommende alene har hatt den faktiske omsorgen for barnet og fortsatt skal ha det. Selv om den andre av foreldrene ikke har del i foreldreansvaret, skal vedkommende om mulig høres. Er foreldreansvaret delt, må samtykke som hovedregel foreligge fra den andre av foreldrene,
- f) ugift, forsørget barn under 21 år av utlending som er borger av et land som har tiltrådt Den europeiske sosialpakt 18. oktober 1961,
- g) foreldre til utlending under 18 år med opphold i riket etter lovens §§ 17 eller 22 , og ugifte søsken under 18 år når disse bor sammen med foreldrene.

§ 24. Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse til familiemedlem o.l. i medhold av lovens § 8 annet ledd

Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse kan etter søknad gis til utlending som har særlig tilknytning til riket, jfr. lovens § 8 annet ledd. Det er en forutsetning at underhold og bolig er sikret etter bestemmelsene i §§ 25 og 20 . Personer med følgende tilknytning til norsk eller nordisk borger bosatt i riket eller til utlending som har eller får lovlig opphold i riket med

bosettingstillatelse eller tillatelse som kan danne grunnlag for bosettingstillatelse, anses å ha særlig tilknytning til riket:

- a) samboer, når begge parter er over 18 år og akter å fortsette samlivet, og partene enten har eller venter barn sammen og mannen har påtatt seg farskapet, eller skal inngå ekteskap etter innreisen og det er fremlagt nødvendig dokumentasjon for at det ikke foreligger hindringer for å inngå ekteskap,
- b) samboer, når begge parter er over 18 år, har bodd sammen i et fast og etablert samboerforhold i minst to år og akter å fortsette samlivet, og det foreligger varige hindringer for å oppfylle vilkåret i § 23 bokstav b om at ingen av partene er gift, eller partene er av samme kjønn,
- c) enslig, eldre mor eller far uten annen familie i hjemlandet, og i særlige tilfeller begge foreldre i samme situasjon, når herboende må antas å ha et særlig ansvar for vedkommende,
- d) ugift, forsørget barn over 18 år, når vedkommende blir igjen i hjemlandet uten noen av sine nærmeste familiemedlemmer, eller når det godtgjøres at vedkommende av medisinske grunner er helt avhengig av personlig omsorg fra herboende foreldre,
- e) fosterbarn under 18 år, når det godtgjøres at barnet er etablert medlem av husstanden og at de som utøver foreldreansvaret over barnet, rettmessig gjør dette i henhold til hjemlandets lovgivning. Når barnets biologiske foreldre er i live, må det fremlegges dokumentasjon som bekrefter at foreldreansvaret er overført. Norsk barnevernmyndighet må ha godkjent fosterhjemmet eller foreta en slik godkjenning etter ankomst.

Når sterke menneskelige hensyn taler for det, kan arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse i medhold av lovens § 8 annet ledd også gis til familiemedlem o.l. som ikke faller inn under første ledd eller § 23 . Det er en forutsetning at underhold og bolig er sikret etter bestemmelsene i §§ 25 og 20 .

Det er en forutsetning for arbeidstillatelse at vilkårene i § 2 første ledd nr. 1 og 2 og tredje ledd er oppfylt, eller at søkeren akter å drive ervervsvirksomhet og tillatelse vil bli gitt fra vedkommende myndighet i henhold til øvrig lovgivning. Når særlige grunner taler for det, kan arbeidstillatelsen knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted.

Når behovet er midlertidig eller andre særlige grunner tilsier det, kan tillatelsen gis uten mulighet for fornyelse, og det kan fastsettes at den ikke skal kunne danne grunnlag for bosettingstillatelse. Bestemmelsene i § 22 tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 25. Underholdskravet etter bestemmelsene i §§ 22 og 24

Når tillatelse søkes etter bestemmelsene i §§ 22 eller 24 , må underholdet være sikret for den tid søknaden gjelder, med de unntak som følger av fjerde ledd.

Underholdet anses å være sikret når søkeren fyller vilkårene etter § 19 , når hovedpersonen kan forsørge søkeren gjennom bestemmelsene i § 19 eller gjennom en kombinasjon. Når tillatelse søkes etter § 22 , regnes ytelser etter lov 17. juni 1966 nr. 12 om folketrygd som arbeidsinntekt. Eventuelle ytelser etter lov 24. oktober 1946 nr. 2 om barnetrygd medregnes også. Fyller søkeren kravene for å få arbeidstillatelse etter § 22 annet ledd og det foreligger et konkret arbeidstilbud, tas den forventede inntekten med i vurderingen av om underholdskravet er oppfylt.

Selv om underholdskravet ikke er oppfylt, kan tillatelse likevel gis når søkeren er ektefelle, jfr. § 23 bokstav a, til norsk borger bosatt i riket, eller når andre særlig sterke menneskelige hensyn tilsier det.

Når tillatelse søkes etter bestemmelsene i § 22 , jfr. § 23 , stilles det ikke krav om sikret underhold når søkeren

- a) er ektefelle eller barn under 18 år av hovedperson som er gitt asyl, jfr. lovens § 17 tredje ledd, eller som har fått oppholdstillatelse etter lovens § 22 fjerde ledd. Det er en forutsetning at ekteskapet er inngått før hovedpersonen reiste inn i riket,
- b) faller inn under § 23 bokstav g, eller
- c) er ektefelle eller barn under 18 år av nordisk borger bosatt i riket de siste tre år eller av utlending bosatt i riket med bosettingstillatelse. Det er en forutsetning at ekteskapet er inngått før hovedpersonen reiste inn i riket.

Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer om hva som anses som tilstrekkelig underhold etter annet ledd.

Gruppearbeidstillatelse, jfr. lovens § 10

§ 26. Vilkår for gruppearbeidstillatelse

Arbeidsgiver i riket kan søke om tillatelse til å ta i arbeid et bestemt antall utenlandske arbeidstakere for tidsbegrenset oppdrag (gruppearbeidstillatelse), jfr. lovens § 10 første ledd.

Arbeidsgiver med forretningssted eller fast representant i riket må stå ansvarlig overfor utlendingsmyndighetene i henhold til loven og forskriften. Har arbeidsgiver ikke dette, må oppdragsgiver med forretningssted i riket stå ansvarlig overfor utlendingsmyndighetene. For øvrig gjelder bestemmelsene i § 2 første ledd nr. 2 og 3 og tredje ledd.

Oppdraget må gjelde ett eller flere bestemte arbeidssteder og være av tidsbegrenset varighet. Det må gis en nøyaktig beskrivelse av oppdragets art. Det er et vilkår at det ikke kan skaffes innenlandsk arbeidskraft til oppdraget.

Oppdraget må sysselsette minst seks personer, herunder nødvendig mannskap til eventuell skiftordning og til utskiftning. Det må inngå et bestemt antall personer i gruppen. Det er et vilkår at arbeidsgiver forplikter seg til å ta inn arbeidstakere som hver for seg fyller vilkårene i § 3 annet ledd bokstav a. Tillatelse kan likevel gis selv om enkelte av arbeidstakerne ikke har de angitte kvalifikasjoner dersom det godtgjøres at vedkommendes deltakelse er en nødvendig forutsetning for gruppens funksjonsdyktighet. Arbeidstaker som tas til arbeid i gruppe, må ha oppholdt seg utenfor riket i minst en måned før innreisen, med mindre vedkommende har hatt individuell arbeidstillatelse til arbeid i gruppe som er under nedbygging.

Det kan stilles som vilkår at arbeidsgiver setter i gang opplærings- og kvalifiseringstiltak for innenlandsk arbeidskraft for arbeidsoppgaver tilsvarende dem som følger av oppdraget.

Arbeidstaker som er gitt tillatelse etter § 3 annet ledd bokstav a og som beskjeftiges av vedkommende arbeidsgiver, regnes ikke med i gruppen.

Bestemmelsene i §§ 19 og 20 gjelder tilsvarende.

Utlendingsdirektoratet kan i samråd med Arbeidsdirektoratet gi nærmere bestemmelser om vilkårene for gruppearbeidstillatelse.

§ 27. Fremgangsmåte ved søknad om gruppearbeidstillatelse

Søknad om gruppearbeidstillatelse fremmes på fastsatt skjema underskrevet av arbeidsgiver.

Søknaden fremmes for Arbeidsdirektoratet når det gjelder landbaserte oppdrag, og for den myndighet som er fastsatt når det gjelder oppdrag på kontinentalsokkelen, jfr. § 152 femte ledd.

§ 28. Vedtaksmyndighet

Vedtak om gruppearbeidstillatelse eller fornyelse av en gitt tillatelse treffes av Utlendingsdirektoratet, jfr. lovens § 10 tredje ledd.

Individuell tillatelse til arbeid i gruppe, jfr. § 29 fjerde ledd, gis av politiet.

§ 29. Varighet og innhold av gruppearbeidstillatelse

Gruppearbeidstillatelse gis til arbeidsgiver.

Tillatelsen gis i samsvar med oppdragets varighet, likevel ikke utover ett år.

Tillatelsen skal knyttes til et bestemt oppdrag på bestemte arbeidssteder og gjelde et bestemt antall arbeidstakere.

Utlending som omfattes av en gruppearbeidstillatelse, gis etter ankomst til riket individuell tillatelse til arbeid i gruppen, jfr. lovens § 10 første ledd, med mindre det foreligger andre omstendigheter som etter loven vil gi grunn til å nekte utlendingen adgang til riket, opphold eller arbeid, jfr. lovens § 8 første ledd nr. 3. Tillatelsen anmerkes i utlendingens pass etter bestemmelsene i § 12 femte ledd.

Visumpliktig utlending må ha visum for første gangs innreise, jfr. § 112 første ledd. Individuell tillatelse til arbeid i gruppe gir adgang til gjentatte innreiser i riket i den tid den gjelder for, jfr. § 112 annet ledd.

Individuell tillatelse til arbeid i gruppe danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse.

Utlending som omfattes av gruppearbeidstillatelse for landbaserte oppdrag, kan etter ni måneders opphold fremme søknad om arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse fra riket, jfr. § 10 annet ledd bokstav f.

§ 30. Plikt til å gi melding

Arbeidsgiver skal i god tid før den enkelte arbeidstakers ankomst sende melding om vedkommendes personalia til politikammer som angitt i vedtaket.

Den enkelte arbeidstaker må senest innen en uke etter innreisen i riket melde seg for politiet i oppholdsdistriktet for registrering, jfr. § 51.

Arbeidsgiveren plikter å sende månedlige ajourførte lister over arbeidstakerne i gruppen til politikammer som nevnt i første ledd.

Når oppdraget er avsluttet og arbeidstakerne har forlatt riket, skal arbeidsgiveren gi melding om dette til arbeidskraftmyndighetene og politikammer som nevnt i første ledd.

§ 31. Fornyelse og endring av gruppearbeidstillatelse

Når de vilkår som følger av § 26 er oppfylt, kan gruppearbeidstillatelse fornyes. Selv om gruppen omfatter færre enn seks personer, kan fornyet tillatelse likevel gis når det godtgjøres at gruppen er under nedbygging.

Dersom søknad er mottatt av Arbeidsdirektoratet eller den myndighet som er fastsatt når det gjelder oppdrag på kontinentalsokkelen, jfr. § 152 femte ledd, kan arbeidsgiveren gis

foreløpig gruppearbeidstillatelse i påvente av at søknaden avgjøres, og den enkelte arbeidstaker kan da gis foreløpig individuell tillatelse til arbeid i gruppen.

Ved enhver endring av de forhold som ligger til grunn for den gitte tillatelse, må det søkes om ny gruppearbeidstillatelse.

Bestemmelsene i § 27 om fremgangsmåten ved søknad får anvendelse.

Fornyelse av arbeidstillatelse og oppholdstillatelse, jfr. lovens § 11

§ 32. Rett til fornyelse

Når de vilkår som følger av §§ 33 - 37 , er oppfylt, har utlending etter søknad rett til fornyelse av tillatelse, med mindre det foreligger andre omstendigheter som etter loven vil gi grunn til å nekte utlendingen adgang til riket, opphold eller arbeid, jfr. lovens § 8 første ledd nr. 3.

§ 33. Krav om underhold ved fornyelse

Ved søknad om fornyet arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse skal det stilles samme krav til underhold som ved første gangs tillatelse, jfr. lovens § 11 første ledd.

Ved fornyelse anses ytelser etter lov 17. juni 1966 nr. 12 om folketrygd som arbeidsinntekt etter § 19 annet ledd bokstav a.

Er kravet til underhold etter bestemmelsene i § 25 annet ledd ikke oppfylt ved fornyelse, kan tillatelse likevel gis på de vilkår som følger av § 25 tredje ledd.

§ 34. Fornyelse av tillatelse etter § 3

Søker som nevnt i § 3 første ledd har rett til fornyelse av arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse.

Tillatelse til søker som nevnt i § 3 annet ledd fornyes når vilkårene i § § 2 og 3 annet ledd er oppfylt. For tillatelse til søker som nevnt i bokstavene a og b gjelder ikke vilkåret om at stillingen ikke skal kunne besettes ved innenlandsk arbeidskraft, med mindre søknaden gjelder et nytt arbeid eller arbeidssted. For tillatelse til søker som nevnt i bokstav c er det et vilkår at det dreier seg om samme virksomhet.

Fornyet arbeidstillatelse etter annet ledd skal knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted, jfr. § 2 annet ledd.

§ 35. Fornyelse av tillatelse etter § 4

Tillatelse til søker som nevnt i § 4 fornyes når vilkårene i § § 2 og 4 er oppfylt.

For tillatelse til søker som nevnt i § 4 første ledd bokstav a er det i tillegg et vilkår at søkeren har tilfredsstillende fremgang i utdanningen. Vedkommende utdanningsinstitusjon skal på forespørsel avgi uttalelse om dette. Ved skifte av studieretning fornyes oppholdstillatelsen som hovedregel bare når den nye utdanningen er en videreføring av den tidligere utdanningen.

Fornyet arbeidstillatelse etter denne paragraf skal knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted, jfr. § 2 annet ledd.

§ 36. Fornyelse av tillatelse etter § 21

Tillatelse til søker som nevnt i § 21 fornyes i overensstemmelse med det grunnlag den ble gitt på, når dette fortsatt er til stede.

Dette gjelder likevel ikke når det fremgår av tillatelsen at den bare skal gjelde for et bestemt tidsrom eller når det er angitt spesielle vilkår for fornyelse og disse ikke er oppfylt. Bestemmelsene i § 21 femte ledd gjelder tilsvarende ved fornyelse.

Fornyett arbeidstillatelse kan ikke knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted, med mindre annet følger av tidligere tillatelse.

§ 37. Fornyelse av tillatelse etter §§ 22 og 24

Tillatelse til søker som nevnt i §§ 22 og 24 fornyes i overensstemmelse med det grunnlag den ble gitt på, når dette fortsatt er til stede.

Dette gjelder likevel ikke for tillatelse til søker som nevnt i § 24 når det fremgår av tillatelsen at den bare skal gjelde for et bestemt tidsrom. Bestemmelsene i § 24 fjerde ledd gjelder tilsvarende ved fornyelse.

Ved fornyelse av tillatelse gitt på grunnlag av ekteskap eller samboerforhold er det et vilkår at ekteskapet eller samboerforholdet består og at partene fortsatt bor sammen, med de unntak som følger av fjerde og femte ledd.

Søker som ikke fyller vilkårene i tredje ledd og som har barn under 18 år i riket, kan få tillatelse etter bestemmelsene i § 21 tredje ledd når vedkommende har samværsrett med barnet og oppfyller denne retten.

Kvinne som verken fyller vilkårene i tredje eller fjerde ledd, kan likevel få tillatelse etter bestemmelsene i § 21 tredje ledd. Det skal særlig legges vekt på om kvinnen som følge av samlivsbruddet vil få urimelige vanskeligheter i hjemlandet grunnet de sosiale og kulturelle forhold der, og den tilknytning hun har til Norge. Selv om slike grunner ikke tilsier det, kan tillatelse likevel gis til kvinne som har brutt ut av et samlivsforhold som følge av at hun eller eventuelle barn er blitt mishandlet.

Fornyett arbeidstillatelse kan ikke knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted, med mindre annet følger av tidligere tillatelse.

§ 38. Varighet og innhold av fornyett tillatelse

Fornyett tillatelse gis i alminnelighet for ett år, jfr. lovens § 11 annet ledd.

Bestemmelsene i § 15 annet til femte ledd om tillatelsens varighet gjelder tilsvarende.

Utløpet av den tidligere tillatelsen gir utgangspunkt for beregning av varigheten av fornyett tillatelse.

For øvrig gjelder bestemmelsene i § 16 om innholdet av tillatelsen tilsvarende.

§ 39. Adgang til arbeid eller opphold på samme vilkår inntil søknad om fornyelse er avgjort

Utlending som søker om fornyelse av arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse, kan få fortsatt opphold på samme vilkår inntil søknaden er avgjort og har rett til dette dersom utlendingen søker senest en måned før tillatelsen utløper, jfr. lovens § 11 tredje ledd.

Søker utlending fornyett tillatelse senere enn en måned før tillatelsen utløper, skal vedtaksmyndigheten, jfr. § 41, ved vurderingen av om utlendingen skal få fortsatt opphold på

samme vilkår, legge vekt på om søknaden kan påregnes innvilget og om den tidligere tillatelsen er av en slik art at den danner grunnlag for bosettingstillatelse.

§ 40. Fremgangsmåte ved søknad om fornyet tillatelse

Søknad om fornyet tillatelse fremmes på fastsatt skjema.

Søknaden innleveres til politiet i det distrikt der søkeren har sitt faste opphold.

§ 41. Vedtaksmyndighet

Vedtak om fornyelse av søknad om arbeidstillatelse og oppholdstillatelse treffes av Utlendingsdirektoratet, jfr. lovens § 6 femte ledd.

Når det ikke er tvil om at vilkårene er oppfylt, kan politiet innvilge søknad om fornyelse av arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse, unntatt i følgende tilfeller:

- a) arbeidstillatelse til søker som nevnt i § 3 annet ledd bokstav a når søknaden gjelder nytt arbeid eller arbeidssted, jfr. § 34 annet og tredje ledd,
- b) arbeidstillatelse til søker som nevnt i § 3 annet ledd bokstav c, jfr. § 34 annet og tredje ledd,
- c) oppholdstillatelse til søker som nevnt i § 4 første ledd bokstav a, jfr. § 35 første og annet ledd.

§ 42. Søknad om fornyelse av tillatelse på annet grunnlag enn ved første gangs søknad

Søkes arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse fornyet på annet grunnlag enn ved første gangs søknad, gjelder bestemmelsene i §§ 39 og 40 . Søknaden avgjøres etter bestemmelsene for første gangs søknad, men slik at søknad fremmet fra riket tas under behandling når søkeren har hatt lovlig opphold i medhold av den tidligere tillatelsen i minst ni måneder.

Bosettingstillatelse, jfr. lovens § 12

§ 43. Rett til bosettingstillatelse

Utlending som de siste tre år har oppholdt seg sammenhengende i riket, jfr. § 44, med oppholdstillatelse eller arbeidstillatelse uten begrensninger, har etter søknad rett til bosettingstillatelse, dersom det ikke foreligger forhold som nevnt i lovens § 29 første ledd. Det er en forutsetning at vilkårene for den gitte tillatelse fortsatt er oppfylt.

§ 44. Kravet om tre års sammenhengende opphold i riket

Kravet om sammenhengende opphold i riket de siste tre år anses oppfylt når utlendingen ikke har oppholdt seg utenfor riket mer enn syv måneder til sammen.

Utgangspunkt for beregning av oppholdstiden er det tidspunkt da utlendingen ble innvilget arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse uten begrensninger. Når utlending innvilges slik tillatelse før innreise, er utgangspunktet for beregningen av oppholdstiden dato for melding til politiet, jfr. § 51. For utlending som har fått innvilget asyl i medhold av lovens § 17 , legges søknadstidspunktet til grunn. For utlending som er overført til riket etter lovens § 22 , legges ankomsttidspunktet til grunn.

I oppholdstiden til utlending som er ilagt fengselsstraff, medregnes ikke tiden fra utlendingen er siktet og frem til dommen er sonet. Søknad innlevert etter at utlending er siktet, stilles i bero.

Barn født i riket av foreldre som oppholder seg i riket med bosettingstillatelse, får bosettingstillatelse uten forutgående oppholdstid når søknad om dette settes frem innen ett år etter fødselen. Adoptivbarn av foreldre som er norske eller nordiske borgere bosatt i riket, eller av foreldre med bosettingstillatelse, får bosettingstillatelse uten forutgående oppholdstid når samtykke til adopsjonen er gitt av Statens adopsjonskontor før innreisen i riket og søknad fremsettes innen ett år etter innreisen.

§ 45. Når bosettingstillatelse kan gis

Bosettingstillatelse kan gis til utlending som ikke fyller vilkårene etter §§ 43 og 44 , jfr. lovens § 12 første ledd, når utlendingen i minst ett år har hatt tillatelse som kan danne grunnlag for bosettingstillatelse og

- a) utlendingen tidligere har hatt langvarig opphold i riket med tillatelse som ikke danner grunnlag for bosettingstillatelse, eller
- b) det foreligger særlig sterke rimelighetsgrunner.

§ 46. Varighet og innhold av bosettingstillatelse

Bosettingstillatelse gir rett til opphold og generell adgang til å ta arbeid og drive ervervsvirksomhet i hele riket uten tidsbegrensning, jfr. lovens § 12 annet ledd.

Tillatelsen gir utvidet vern mot bortvisning og utvisning, jfr. lovens § 30 .

Tillatelsen gir adgang til gjentatte innreiser i riket, jfr. § 112 annet ledd.

§ 47. Fremgangsmåte ved søknad om bosettingstillatelse

Søknad om bosettingstillatelse fremmes på fastsatt skjema.

Søknaden innleveres til politiet i det distrikt der søkeren har sitt faste opphold.

§ 48. Vedtaksmyndighet

Vedtak om bosettingstillatelse treffes av Utlendingsdirektoratet, jfr. lovens § 12 tredje ledd.

Bestemmelsene i § 39 får tilsvarende anvendelse ved søknad om bosettingstillatelse.

Når bosettingstillatelse ikke gis etter bestemmelsene i §§ 43 flg., behandles søknaden etter bestemmelsene i § § 32 - 42 .

Vedtak om adgang til å oppholde seg utenfor riket, jfr. § 49, treffes av Utlendingsdirektoratet.

§ 49. Bortfall av bosettingstillatelse

Bosettingstillatelse faller bort når innehaveren har hatt bopel utenfor riket sammenhengende i mer enn to år, jfr. lovens § 12 fjerde ledd.

Bopelen utenfor riket anses å være sammenhengende selv om utlendingen har hatt ett eller flere opphold av kortere varighet i riket.

Faktisk opphold utenfor riket likestilles med bopel utenfor riket. For at ny frist etter første ledd skal begynne å løpe, må utlendingen oppholde seg i riket minst like lenge som varigheten av det forutgående oppholdet utenfor riket.

Bosettingstillatelse faller bort når utlending blir utvist, jfr. §§ 121 flg.

Utlending kan etter søknad gis adgang til å oppholde seg utenfor riket i mer enn to år i sammenheng uten at tillatelsen faller bort, dersom utlendingen

- a) skal avtjene verneplikt eller annen tilsvarende tjeneste i sitt hjemland, eller
- b) skal oppholde seg i utlandet i forbindelse med arbeid, utdanning eller oppfostring, når det er klart at vedkommende etter oppholdet igjen skal bosette seg i riket.

Ved avgjørelsen av hvor lenge utlendingen skal gis adgang til å oppholde seg utenfor riket uten at tillatelsen faller bort, skal det legges vekt på hvor lang forutgående botid søkeren har hatt i riket og formålet med oppholdet utenfor riket.

Søknad om adgang til fravær fra riket skal fremmes i god tid før toårsfristens utløp.

Tilbakekall, jfr. lovens § 13

§ 50. Tilbakekall av tillatelse

Arbeidstillatelse, oppholdstillatelse og bosettingstillatelse kan tilbakekalles dersom utlendingen i søknaden mot bedre vitende har gitt uriktige opplysninger eller fortiet forhold av vesentlig betydning for vedtaket eller dersom det for øvrig følger av alminnelige forvaltningsrettslige regler, jfr. lovens § 13 .

Når en gitt tillatelse vurderes tilbakekalt, skal utlendingen forhåndsvarsles, jfr. forvaltningslovens § 16 . Arbeidsgiver som er gitt tillatelse til å ta inn i riket utlending til arbeid i gruppe, jfr. §§ 26 flg., skal varsles når en eller flere av de individuelle tillatelsene til arbeid i gruppen vurderes tilbakekalt.

Forhåndsvarselet skal inneholde begrunnelse for hvorfor tilbakekall vurderes, og det skal samtidig settes en frist for uttalelse.

Vedtak om tilbakekall treffes av den myndighet som har gitt tillatelsen eller av overordnet myndighet. Politiet kan ikke treffe vedtak om tilbakekall.

Melding til myndighetene, jfr. lovens § 14

§ 51. Melding til myndighetene etter innreise

Utlending som har fått arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse før innreise, skal senest innen en uke etter innreisen melde seg for politiet i oppholdsdistriktet, jfr. lovens § 14 første ledd.

Tilsvarende gjelder for utlending som akter å søke om arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse etter innreisen, eller utlending som trenger slik tillatelse.

Melding skjer ved personlig fremmøte hos politiet i oppholdsdistriktet. Utlendingen må vise sitt pass eller annet legitimasjonspapir og gi alle nødvendige opplysninger.

Når utlendingen skal oppholde seg i riket utover tre måneder, skal politiet gjøre vedkommende kjent med plikten til å fremstille seg for tuberkuloseundersøkelse etter lover 12.

desember 1947 nr. 15 og 16 om røntgenundersøkelse ved skjermbilledfotografering og om tuberkulinprøving og vaksinasjon mot tuberkulose. Politiet skal gi vedkommende helsemyndighet melding om navn og adresse på utlending som skal oppholde seg i riket utover tre måneder.

§ 52. Melding til myndighetene før innreise

Utlending som er unntatt fra kravet om arbeidstillatelse etter § 8 fjerde ledd bokstav c eller femte ledd, skal før innreise gi skriftlig melding til politiet i de aktuelle distrikter. Slik melding kan også gis av arbeidsgiver, arrangør, reiseleder eller annen ansvarlig person.

§ 53. Melding til myndighetene ved skifte av bopel

Utlending som har arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse, skal gi skriftlig melding til politiet ved skifte av bopel, jfr. lovens § 14 annet ledd. Melding sendes politiet i oppholdsdistriktet senest en uke før flytting. Ved flytting til annet politidistrikt skal melding også sendes dette politikammer senest en uke etter flytting.

Utlending som skifter bopel mens behandling av sak etter loven pågår, skal gi melding om dette til politiet, jfr. lovens § 14 annet ledd. Melding skjer ved personlig fremmøte hos politiet i det tidligere eller det nye oppholdsdistriktet senest en uke etter flytting.

Utlending som har bosettingstillatelse, skal gi skriftlig melding til politiet ved flytting ut av eller inn i riket, jfr. lovens § 14 tredje ledd.

Kapittel 3. Vern mot forfølgelse (flyktninger m.v.)

Saksbehandlingsregler i asylsaker, jfr. lovens § 50

§ 54. Søknad om asyl

Søknad om asyl etter lovens § 17 settes frem skriftlig eller muntlig overfor politiet. Politiet skal registrere søknaden på fastsatt skjema. Pass eller annet reisedokument søkeren er i besittelse av, må innleveres sammen med søknad om asyl, jfr. lovens § 17 fjerde ledd.

Politiet skal gi utlending som søker asyl, veiledning om de rettigheter som følger av lovens § 34 og om nødvendig sørge for at tolk blir tilkalt, jfr. lovens § 33 . Det skal bringes på det rene om eventuell medfølgende ektefelle og barn under 18 år søker asyl.

Politiet skal snarest mulig foreta avhør av utlending som søker asyl. Politiet skal sørge for at tolk blir tilkalt, med mindre søkeren og tjenestemannen kan kommunisere forsvarlig på et felles språk. Den som foretar avhør, skal påse at forhold av betydning for vurdering av asylsøknaden blir så godt opplyst som mulig. Søkeren skal gjøres kjent med at de opplysninger som gis, vil danne grunnlag for avgjørelsen av søknaden. Det skal bringes på det rene om søkeren samtykker i at opplysninger om vedkommende innhentes fra andre myndigheter, herunder fra myndigheter i andre land enn hjemlandet, dersom det er av betydning for avgjørelsen av søknaden.

Under avhør skal den totale livssituasjonen til barn under 18 år klarlegges. Barn mellom 12 og 18 år og søkerens ektefelle bør som regel avhøres personlig selv om de ikke søker asyl.

Søker under 18 år som er kommet til riket uten foreldre eller andre som utøver foreldreansvar over søkeren, skal alltid ha hjelpeverge eller fullmektig til stede under avhøret. Avhøret skal såvidt mulig foretas innen 14 dager etter at søknad er fremsatt.

Før avhøret tar til, skal søkeren oppfordres til å forklare seg sannferdig og fullstendig og orienteres om at uriktige opplysninger eller fortielse av forhold av vesentlig betydning vil bli tillagt vekt ved avgjørelsen. Det skal videre opplyses om at det er forbundet med straffeansvar å gi vesentlig uriktige eller åpenbart villedende opplysninger, jfr. lovens § 47 første ledd bokstav b. Det skal også opplyses om at tolken har taushetsplikt etter forvaltningslovens §§ 13 flg., og at overtredelse av taushetsplikten kan medføre straffeansvar etter straffelovens § 121 .

Søknad om asyl omfatter også søknad om reisebevis eller utlendingspass, jfr. § 74.

§ 55. Vedtak og vedtaksmyndighet

Utlendingsdirektoratet avgjør søknad om asyl etter lovens § 17 , jfr. lovens § 21 første ledd. Når søknaden innvilges, skal flyktningen skriftlig gjøres kjent med virkningen av asyl og med at innvilget asyl kan tilbakekalles, jfr. §§ 63 og 64.

Er vilkårene for asyl ikke oppfylt, skal Utlendingsdirektoratet vurdere om utlendingen skal eller bør gis tillatelse etter lovens § 8 annet ledd, jfr. § 21 første og annet ledd.

Gis utlendingen ikke tillatelse til opphold i riket, skal Utlendingsdirektoratet treffe vedtak om bortvisning etter § 119 når vilkårene er oppfylt.

Finner Utlendingsdirektoratet det i en asylsak åpenbart at vilkårene i lovens § 15 første ledd ikke er oppfylt, eller har utlendingen søknad om asyl til behandling i et annet land eller har fått avslag på slik søknad der, skal det settes en kortere frist enn tre uker for innlevering av eventuell anmodning om utsatt iverksetting. Ved fastsettelse av fristen tas det hensyn til behovet for rask iverksetting.

§ 56. Klage

Utlendingsdirektoratets vedtak kan påklages til Justisdepartementet, jfr. lovens § 38 .

Klage sendes til politiet, som omgående oversender den sammen med saksdokumentene til Utlendingsdirektoratet til forberedende behandling.

Registreringsbevis for asylsøker, jfr. lovens § 50

§ 57. Registreringsbevis for asylsøker

Asylsøker skal snarest mulig etter ankomst til riket utstyres med registreringsbevis for asylsøker, med mindre bortvisning etter lovens § 27 er under vurdering eller andre særlige grunner taler mot det. Det gjelder som bekreftelse på at søknad om asyl er mottatt.

Registreringsbeviset gis gyldighet for et bestemt tidsrom av inntil seks måneders varighet. Registreringsbeviset inndras når utlendingen får utstedt reisebevis for flyktning eller utlendingspass, skal forlate riket eller for øvrig får tilbake sitt hjemlands pass.

Midlertidig arbeidstillatelse skal anmerkes i registreringsbeviset, jfr. § 62.

Registreringsbeviset er ikke å anse som dokumentasjon på at de angitte personalopplysninger er korrekte. Det gjelder ikke som reisedokument.

§ 58. Saksbehandling m.v.

Registreringsbeviset utstedes av det politikammer som har søknaden om asyl til behandling.

Politiet skal informere om at registreringsbeviset gjelder som bekreftelse på mottatt asylsøknad, om de begrensninger som fremgår av § 57 fjerde ledd og om den plikt asylsøkeren har etter femte ledd.

Endringer i og fornyelse av registreringsbevis foretas av politiet i det distrikt der søkeren har sitt faste opphold, etter at det politikammer som har asylsøknaden til behandling, er underrettet.

Før adresse som er innført i registreringsbevis kan endres, skal politiet kontakte det regionkontor som har ansvaret for mottaksstedet som er oppført i registreringsbeviset.

Asylsøkeren skal selv sørge for at registreringsbeviset fornyes dersom asylsøknaden ikke er endelig avgjort ved gyldighetstidens utløp.

Politiet skal påse at registreringsbeviset inndras i overensstemmelse med bestemmelsene i § 57 annet ledd.

Asylsøkers oppholdssted i søknadsperioden, jfr. lovens § 17 femte ledd

§ 59. Utplassering av asylsøker

Asylsøker som blir utplassert på et mottakssted i en kommune, må oppholde seg i kommunen inntil søknaden er endelig avgjort. Asylsøkeren kan overføres fra ett mottakssted til et annet mottakssted innen samme kommune eller til annen kommune.

Unntaksvis kan asylsøker etter søknad gis tillatelse til ikke å oppholde seg i den kommune der vedkommende er utplassert, under forutsetning av at vedkommende ikke vil trenge tilskudd fra det offentlige.

Bosetting i kommune kan i særlige tilfeller gjennomføres før endelig vedtak i asylsaken foreligger.

Kommunaldepartementet kan gi nærmere retningslinjer.

§ 60. Vedtaksmyndighet og klage

Utlendingsdirektoratet eller det regionkontor som bemyndiges treffer vedtak etter § 59 .

Forvaltningslovens regler om at enkeltvedtak skal grunngis og kan påklages, gjelder ikke for vedtak etter § 59 , jfr. forvaltningslovens §§ 24 fjerde ledd og 28 tredje ledd. Vedtak etter § 59 tredje ledd skal likevel grunngis.

Forvaltningslovens regler om at enkeltvedtak kan påklages, gjelder ikke for vedtak om bosetting av utlending i en kommune, jfr. forvaltningslovens § 28 tredje ledd.

Midlertidig arbeidstillatelse, jfr. lovens §§ 17 sjette ledd og 50

§ 61. Vilkår for midlertidig arbeidstillatelse

Etter anmodning av asylsøker kan det innvilges midlertidig arbeidstillatelse inntil søknad om asyl er avgjort, jfr. lovens § 17 sjette ledd. Det er en forutsetning for tillatelse at følgende vilkår er oppfylt:

- 1) Søkeren har oppholdt seg i riket i mer enn fire måneder etter at søknad om asyl ble fremsatt.
- 2) Det er tatt avhør av søkeren.
- 3) Det er ikke tvil om søkerens identitet.
- 4) Det er ikke aktuelt å bortvise søkeren eller fremme tilbaketakelsesbegjæring overfor annet land.
- 5) Det foreligger et konkret arbeidstilbud.

Tillatelse gis ikke når søknad om asyl er avslått i første instans. Gitt tillatelse gjelder fortsatt dersom klage fremsettes og gis oppsettende virkning.

§ 62. Fremgangsmåte ved søknad og vedtaksmyndighet

Anmodning om midlertidig arbeidstillatelse settes frem for politiet.

Utlendingsdirektoratet gir midlertidig arbeidstillatelse og kan gi retningslinjer om saksbehandlingen.

Tillatelsen anmerkes i registreringsbevis for asylsøker, jfr. § 57. Firmanavn eller arbeidsgiver føres inn i registreringsbeviset. Det skal fremgå at tillatelsen bare gjelder inntil søknad om asyl er avgjort, jfr. § 61 første ledd.

Forvaltningslovens kapittel IV til VI om saksforberedelse, vedtak og klage gjelder ikke for vedtak om midlertidig arbeidstillatelse, jfr. lovens § 17 sjette ledd.

Virkning av asyl, jfr. lovens § 18 første ledd

§ 63. Virkning av asyl

Innvilgelse av asyl innebærer at utlending har status som flyktning, får oppholdstillatelse og etter søknad gis arbeidstillatelse etter lovens § 7, jfr. lovens § 18 første ledd.

Flyktingens ektefelle og umyndige barn har etter søknad rett til asyl dersom ikke særlige grunner taler mot det, jfr. lovens § 17 tredje ledd.

For arbeidstillatelse og oppholdstillatelse gjelder bestemmelsene i §§ 10 - 17.

Det er en forutsetning for arbeidstillatelse at vilkårene i § 2 første ledd nr. 1 og 2 og tredje ledd er oppfylt eller at søkeren akter å drive ervervsvirksomhet og tillatelse vil bli gitt fra vedkommende myndighet i henhold til øvrig lovgivning. Når særlige grunner taler for det, kan arbeidstillatelsen knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted.

Tillatelsen fornyes i overensstemmelse med det grunnlag den ble gitt på, når dette fortsatt er til stede. Fornyet arbeidstillatelse kan ikke knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted, med mindre annet følger av tidligere tillatelse. Bestemmelsene i §§ 38 - 42 får anvendelse.

Tillatelsen kan danne grunnlag for bosettingstillatelse.

Tilbakekall av innvilget asyl, jfr. lovens § 18 annet ledd

§ 64. Tilbakekall av innvilget asyl

Innvilget asyl kan tilbakekalles når flyktningen ikke lenger går inn under flyktningedefinisjonen, jfr. lovens § 16 , eller dersom det for øvrig følger av alminnelige forvaltningsrettslige regler, jfr. lovens § 18 annet ledd.

Når innvilget asyl vurderes tilbakekalt, skal utlendingen forhåndsvarsles, jfr. forvaltningslovens § 16 . Forhåndsvarselet skal inneholde begrunnelse for hvorfor tilbakekall vurderes, og det skal samtidig settes en frist for uttalelse.

Vedtak om tilbakekall treffes av den myndighet som har innvilget asyl eller av overordnet myndighet. Det skal samtidig vurderes om utlendingen skal gis tillatelse til fortsatt opphold uten asyl. Det skal særlig legges vekt på tilknytningen til riket.

Reisebevis for flyktning, jfr. lovens § 19

§ 65. Vilkår for utstedelse av reisebevis

Flyktning som har eller gis lovlig opphold i riket, skal etter søknad gis reisebevis for flyktning for reise utenfor Norge dersom ikke særlige grunner taler mot det, jfr. lovens § 19 første ledd.

Reisebevis kan nektes utstedt når

- a) det foreligger forhold som gjør at det ikke ville blitt utstedt pass til norsk statsborger, jfr. passinstruksen fastsatt ved kgl. res. 4. april 1952 § 6,
- b) det foreligger forhold som beskrevet i lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre § 43 annet ledd,
- c) det foreligger omstendigheter som angitt i flyktningekonvensjonens artikkel 1 F,
- d) utlendingen har fått endelig dom for en særlig alvorlig forbrytelse og av denne grunn utgjør en fare for samfunnet,
- e) det er tvil om utlendingens identitet, eller
- f) utenrikspolitiske interesser eller hensynet til rikets sikkerhet tilsier det.

Har flyktningen reisedokument utstedt av fremmed stat, gjelder retten etter første ledd bare når flyktningen er innvilget asyl eller bosettingstillatelse, eller Norge i henhold til internasjonal avtale har plikt til å utstede reisebevis for flyktning, jfr. lovens § 19 første ledd og Europarådsoverenskomst 16. oktober 1980 om overføring av ansvaret for flyktninger.

Reisebevis for flyktning kan også utstedes til utlending som tilfredsstiller vilkårene for å få reisedokument etter overenskomst 23. november 1957 om flyktningsesjømenn, og til flyktningsesjømann som kan dokumentere sammenhengende tjeneste på norsk skip registrert i Norsk Ordinært Register (NOR) i minst to av de siste tre år.

§ 66. Reisebevisets gyldighetsområde

Reisebevis for flyktning skal lyde på en person. Innehaverens barn under 16 år med oppholdstillatelse i Norge kan likevel innføres. Bestemmelsen i § 75 annet ledd gjelder tilsvarende.

Reisebeviset gis som regel gyldighetstid lik arbeidstillatelsen eller oppholdstillatelsen, men ikke lenger enn to år.

Reisebeviset gjelder for tilbakereise til Norge i gyldighetstiden.

Reisebeviset skal være gyldig for reise til alle land med unntak av flyktningens hjemland.

Når det foreligger forhold som nevnt i § 65 annet ledd, eller andre særlige grunner tilsier det, kan det settes kortere gyldighetstid. Reisebeviset kan videre begrenses til bare å gjelde enkeltreiser eller det kan gjøres unntak for andre land enn hjemlandet.

Flyktning med norsk reisebevis er unntatt fra visumplikt i de land som har tiltrådt Den europeiske overenskomst 20. april 1959 om opphevelse av visumtvangen for flyktninger, jfr. § 105 bokstav f.

§ 67. Fornyelse av reisebevis

Reisebevis kan etter søknad fornyes på de vilkår som følger av § 65 , med mindre bestemmelsene i § 68 kommer til anvendelse. Fornyelse kan også nektes når innehaveren har tapt sitt reisebevis uten at det er gitt en troverdig forklaring på hvordan dette er skjedd, jfr. § 76 annet ledd.

For fornyet reisebevis gjelder bestemmelsene i § 66 tilsvarende.

§ 68. Inndragning av reisebevis

Reisebevis skal inndras når

- a) innehaveren bortvises etter lovens § 27 første ledd bokstav g, jfr. lovens § 30 annet ledd bokstav a,
- b) innehaveren utvises, jfr. lovens § 29 første ledd bokstav c,
- c) innehaveren anskaffer hjemlandets reisedokument, jfr. lovens § 19 annet ledd,
- d) innehaveren mister sin flyktningestatus ved erverv av norsk eller fremmed statsborgerskap eller på annen måte, jfr. lovens § 18 annet ledd,
- e) ansvaret for innehaveren går over til annen stat i henhold til Europarådsoverenskomst 16. oktober 1980 om overføring av ansvaret for flyktninger, i henhold til Europarådsoverenskomst 16. oktober 1980 om overføring av ansvaret for flyktninger,
- f) innehaveren med hjemmel i lov er nektet utreise fra riket, eller
- g) utreise vil være uforenlig med dom, kjennelse eller annen avgjørelse truffet av offentlig myndighet.

Reisebevis kan inndras når

- a) det inntreffer forhold som nevnt i § 65 annet ledd bokstav a, b eller e,
- b) dets utseende eller innhold på uhjemlet måte er endret,
- c) det er skadd eller på andre måter uegnet til fortsatt bruk,
- d) fotografi eller signalement ikke lenger svarer til innehaverens utseende, eller
- e) det finnes i uvedkommendes besittelse.

Foreløpig inndragning foretas av politiet, utenriksstasjon eller annen offentlig kontrollmyndighet, som oversender saken til Utlendingsdirektoratet til avgjørelse.

Når reisebevis inndras etter første ledd bokstavene f eller g eller annet ledd, utsteder Utlendingsdirektoratet særskilt dokument som bekrefter innehaverens arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse.

Utlendingspass m.v., jfr. lovens § 50

§ 69. Vilkår for utstedelse av utlendingspass

Utlending som ikke kan få pass eller annet reisedokument fra sitt hjemland eller annet land, og som har eller gis arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse i riket, skal etter søknad gis utlendingspass for reise utenfor Norge, dersom ikke særlige grunner taler mot det.

Utlending som i forbindelse med søknad om asyl har innlevert sitt pass eller annet reisedokument søkeren var i besittelse av, jfr. lovens § 17 fjerde ledd, og som har eller gis arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse i riket uten å ha fått innvilget asyl, skal gis utlendingspass for reise utenfor Norge, dersom ikke særlige grunner taler mot det. Utlendingspass skal også gis til slik utlendings nærmeste familiemedlemmer som har eller gis arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse i riket og som søker om utlendingspass og innleverer sitt pass eller annet reisedokument vedkommende er i besittelse av.

Utlendingspass kan bl.a. nektes utstedt når det foreligger forhold som nevnt i § 65 annet ledd.

Utlendingspass kan utstedes også i andre tilfeller enn nevnt i første og annet ledd når særlige grunner tilsier det.

§ 70. Utlendingspassets gyldighetsområde

Utlendingspass skal lyde på en person. Innehaverens barn under 16 år med oppholdstillatelse i Norge kan likevel innføres. Bestemmelsen i § 75 annet ledd gjelder tilsvarende.

Utlendingspasset gis gyldighet for et bestemt tidsrom fastsatt av Utlendingsdirektoratet i det enkelte tilfelle. Gyldighetstiden settes som regel lik gyldigheten av utlendingens arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse, men ikke lenger enn to år.

Utlendingspasset gjelder for tilbakereise til Norge i gyldighetstiden.

Utlendingspasset skal være gyldig for reise til alle land med unntak av utlendingens hjemland. Når sterke rimelighetsgrunner tilsier det, kan utlendingspasset likevel gjøres gyldig for reise til hjemlandet.

Når det foreligger forhold som nevnt i § 65 annet ledd, eller andre særlige grunner tilsier det, kan det settes kortere gyldighetstid. Utlendingspass kan videre begrenses til bare å gjelde enkeltreiser, bare for innreise fra bestemte land eller til ikke å gjelde for tilbakereise til Norge. Det kan også gjøres unntak for reise til andre land enn hjemlandet.

Utlending med norsk utlendingspass og gyldig arbeidstillatelse, oppholdstillatelse eller bosettingstillatelse i Norge er ikke visumpliktig ved reise til nordisk land. For øvrig må utlendingen selv undersøke hvorvidt det land vedkommende skal reise til, krever visum.

§ 71. Fornyelse av utlendingspass

Utlendingspass kan etter søknad fornyes på de vilkår som følger av § 69 , med mindre bestemmelsene i § 68 , jfr. § 72 , kommer til anvendelse. Fornyelse kan også nektes når innehaveren har tapt sitt utlendingspass uten at det er gitt en troverdig forklaring på hvordan dette har skjedd, jfr. § 76 annet ledd.

For fornyet utlendingspass gjelder bestemmelsene i § 70 tilsvarende.

§ 72. Inndragning av utlendingspass

Utlendingspass inndras etter bestemmelsene i § 68 .

§ 73. Passerbrev (nødpass)

Når utlending som gis innreisetillatelse til riket, ikke kan skaffe seg pass eller annet legitimasjonspapir som er godkjent som reisedokument, kan Utlendingsdirektoratet samtykke i at utenriksstasjon med utstedelsesadgang, jfr. § 110, utsteder passerbrev (nødpass) for reise til Norge.

Dokument som nevnt i første ledd gis gyldighet for en enkelt reise og for et bestemt tidsrom fastsatt av Utlendingsdirektoratet i det enkelte tilfelle. Med mindre særlige grunner tilsier det, bør gyldighetstiden ikke settes lengre enn tre måneder.

Saksbehandlingsregler og vedtaksmyndighet ved søknad om reisebevis for flyktning og utlendingspass, jfr. lovens § 50

§ 74. Fremgangsmåte ved søknad om reisebevis og utlendingspass

Søknad om asyl omfatter også søknad om reisebevis eller utlendingspass, jfr. § 54 siste ledd.

For øvrig fremmes søknad om reisebevis eller utlendingspass gjennom politiet i det distrikt der søkeren har sitt faste opphold.

Søknaden skal fremmes på fastsatt skjema. Søknaden skal inneholde fotografi av søkeren og underskrift. Pass eller annet reisedokument søkeren er i besittelse av, må innleveres sammen med søknaden, jfr. lovens § 19 annet ledd.

Politiet skal om nødvendig forlange fremlagt de legitimasjonspapirer søkeren har eller kan skaffe og eventuell dokumentasjon av søkerens status som flyktning.

Søknad om reisebevis for flyktningsjermann, jfr. § 65 fjerde ledd, sendes direkte til Utlendingsdirektoratet eller gjennom norsk utenriksstasjon.

§ 75. Vedtaksmyndighet og utstedelse av reisebevis og utlendingspass

Utlendingsdirektoratet avgjør søknad om reisebevis og utlendingspass, jfr. lovens § 21 første ledd. Direktoratet underretter vedkommende politikammer, som utsteder dokumentet.

Før det utstedes reisebevis eller utlendingspass til søker under 18 år, skal det foreligge samtykke fra foreldre eller andre som utøver foreldreansvar over søkeren.

Til umyndiggjort eller alvorlig sinnslidende utstedes reisebevis eller utlendingspass bare når det foreligger samtykke fra vergen eller den som ellers har omsorgen.

Arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse anmerkes i reisebeviset eller utlendingspasset, jfr. § 12 femte ledd.

Ved utlevering av reisebevis eller utlendingspass skal utlendingen gjøres kjent med at reisebeviset eller utlendingspasset inndras ved anskaffelse av hjemlandets reisedokument, jfr. §§ 68 første ledd bokstav c og 72.

Første gangs utstedelse av reisebevis eller utlendingspass er gebyrfri.

§ 76. *Plikt til å melde fra om tapt reisebevis og utlendingspass*

Innehaver av reisebevis eller utlendingspass plikter å ta vare på dokumentet så det ikke kommer uvedkommende i hende.

Når reisebevis eller utlendingspass er tapt eller på annen måte kommet bort, plikter innehaveren uten opphold å melde fra til politiet eller nærmeste norske utenriksstasjon. Innehaveren skal samtidig avkreves en detaljert forklaring om når, hvor og hvordan dette er skjedd. Forklaringen skal søkes kontrollert så langt det er mulig og i den utstrekning det er nødvendig.

§ 77. *Fornyelse og forlengelse av reisebevis og utlendingspass*

Søknad om fornyelse av reisebevis og utlendingspass fremmes for og avgjøres av politiet i det distrikt der innehaveren har sitt faste opphold. I tvilstilfeller skal spørsmålet om fornyelse forelegges for Utlendingsdirektoratet.

Når nytt reisebevis eller utlendingspass utstedes, skal det gamle inndras.

Er reisebevis eller utlendingspass gått tapt, skal spørsmålet om utstedelse av nytt reisebevis eller utlendingspass forelegges Utlendingsdirektoratet til avgjørelse.

Norsk utenriksstasjon som er gitt myndighet til å utstede pass til norske statsborgere, kan forlenge gyldighetstiden for reisebevis eller utlendingspass med inntil seks måneder når særlige grunner foreligger. Melding om forlengelse skal sendes til Utlendingsdirektoratet. Utenriksstasjon skal føre slik fortegnelse over forlengelser som bestemt for pass til norske borgere.

Ved fornyelse av reisebevis eller utlendingspass betales en fjerdedel av rettsgebyret, jfr. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 1 annet ledd og forvaltningslovens § 27 a . Når nytt reisebevis eller utlendingspass utstedes, betales fullt rettsgebyr.

I særlige tilfeller kan vedtaksmyndigheten frafalle krav om gebyr etter femte ledd.

Overføring av flyktninger m.v., jfr. lovens §§ 22 og 50

§ 78. *Retningslinjer for uttak av overføringsflyktninger m.v. Vedtaksmyndighet*

Kommunaldepartementet gir i samråd med Utenriksdepartementet og Justisdepartementet nærmere retningslinjer for overføring av flyktninger m.v., jfr. lovens § 22 første ledd.

Vedtak om overføring av flyktninger m.v. treffes av Utlendingsdirektoratet, jfr. lovens § 22 første ledd.

Kommunaldepartementet kan for det enkelte tilfelle bestemme at vedtak om overføring kan treffes av annen myndighet.

§ 79. *Saksbehandlingsregler*

Sak om overføring skal fremmes for Utlendingsdirektoratet gjennom FN's høykommissær for flyktninger, annen internasjonal organisasjon eller norsk utenriksstasjon. I særlige tilfeller kan også sak fremmet på annen måte fra utlandet tas under behandling.

Det skal i forbindelse med vedtak om overføring gis informasjon om at vedtaket innebærer innreisetillatelse til Norge, og at oppholdstillatelse vil bli gitt etter ankomst. Det

skal videre gis informasjon om at endelig vedtak i spørsmålet om flyktningestatus vil bli truffet etter ankomst.

Utlendingen skal gjøres kjent med plikten til å melde seg for politiet senest innen en uke etter innreisen og til å fremstille seg til tuberkuloseundersøkelse, jfr. § 51.

§ 80. Klageadgang

Utlendingsdirektoratets vedtak om overføring kan bare påklages til Justisdepartementet av den hvis sak det uttrykkelig er tatt stilling til, jfr. lovens § 22 tredje ledd. Sak mottatt til vurdering i forbindelse med overføring anses ikke som sak det uttrykkelig er tatt stilling til.

Klagen fremmes for Utlendingsdirektoratet, eventuelt gjennom den instans som fremmet søknad om overføring.

Forvaltningslovens kapittel VI gjelder for klagebehandlingen.

§ 81. Virkning av vedtak om overføring av flyktninger m.v.

Utlending som er gitt innreisetillatelse etter lovens § 22 får oppholdstillatelse og gis etter søknad arbeidstillatelse etter lovens § 7, jfr. lovens § 22 fjerde ledd.

Overføringsflyktninger skal utstyres med særskilt registreringsbevis. Bestemmelsene i § 58 får anvendelse så langt de passer.

For arbeidstillatelse og oppholdstillatelse får bestemmelsene i § 63 tredje til sjette ledd anvendelse.

For spørsmålet om flyktningestatus får reglene i §§ 54 - 56 anvendelse så langt de passer. Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere bestemmelser om saksbehandlingen.

Når overføringsflyktning innvilges flyktningestatus, har vedkommende rett til asyl og reisebevis for flyktning, jfr. lovens § 22 fjerde ledd. Ektefelle og umyndige barn har rett til asyl dersom ikke særlige grunner taler mot det, jfr. lovens § 17 tredje ledd.

Kapittel 4. Inn- og utreise

Grensepassering og grensekontroll, jfr. lovens § 23

§ 82. Meldeplikt ved grensepassering

Enhver som kommer til riket, skal straks melde seg for passkontrollen eller, dersom dette ikke har vært mulig, nærmeste politimyndighet for å legitimere sin identitet og gi slike opplysninger som er nødvendig for å fastslå om innreisen vil være lovlig, jfr. lovens § 23 første ledd.

Ved ankomst til riket fra annen nordisk stat gjelder meldeplikten etter første ledd bare når det foretas kontroll i samsvar med passkontrolloverenskomstens artikkel 8, jfr. § 87 tredje ledd bokstav a.

Meldeplikt etter første ledd gjelder ikke for mannskap om bord i skip eller luftfartøy som ikke fratrer sin stilling, jfr. § 117.

Så langt de passer, gjelder bestemmelsene i første ledd også når utreisekontroll er etablert, jfr. § 87 annet ledd.

§ 83. Meldeplikt for fører av fartøy med visumpliktig utlending på lystseilas

Når fartøy med visumpliktig utlending på lystseilas kommer til norsk territorialfarvann, skal føreren uten opphold gå til havn som er angitt i seilingstillatelsen, jfr. § 111, og straks melde seg for politiet. Føreren skal også melde seg for politiet på hvert av de tillatte anløpssteder og plikter å underrette om avgangstidspunkt, seilingsplan og neste anløpssted.

§ 84. Meldeplikt for fører av luftfartøy i internasjonal trafikk

Fører av luftfartøy i internasjonal trafikk skal senest 48 timer før avgang innhente tillatelse fra Luftfartsverket til å lande på annet sted enn godkjent grenseovergangssted. Luftfartsverket varsler vedkommende politimyndighet.

§ 85. Grensepassering

Inn- og utreise skal skje over godkjente grenseovergangssteder dersom ikke annet er bestemt, jfr. lovens § 23 annet ledd. Justisdepartementet fastsetter hvilke grenseovergangssteder som er godkjent. Liste over grenseovergangssteder pr. 1. januar 1991 følger som vedlegg 1 til denne forskrift.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke

- a) svensk og norsk statsborger som er bosatt i grensestrøk mellom Sverige og Norge ifølge noteveksling mellom Sverige og Norge 30. august 1917,
- b) finsk og norsk statsborger som kommer inn under Avtale om visse norsk/finske grensespørsmål 4. januar 1983,
- c) utlending som kommer til eller reiser fra riket som befal eller mannskap på skip eller luftfartøy, jfr. §§ 117 fjerde ledd og 84,
- d) utlending som kommer på lystseilas til norsk territorialfarvann, jfr. § 111.

Utlendingsdirektoratet eller vedkommende politimester kan når særlige grunner tilsier det, samtykke i inn- eller utreise over annet sted enn godkjent grenseovergangssted.

§ 86. Kontrollmyndighet

Politiet har ansvaret for grensekontroll.

Politimesteren kan etter retningslinjer fastsatt av Justisdepartementet gi tolltjenestemenn, militære tjenestemenn eller andre uten politimyndighet fullmakt til å utføre passkontroll.

Vedkommende stasjonssjef har ansvaret for passkontroll av alliert militærpersonell som følger fly som nevnt i § 147 første ledd.

§ 87. Kontrollsted m.v.

Passkontroll ved innreise skal foretas ved grenseovergangssted på nordisk yttergrense.

Utreisekontroll kan foretas etter behov.

For øvrig kan det foretas inn- og utreisekontroll i enkelttilfeller eller for et bestemt tidsrom

- a) på grenseovergangssted ved internordisk grense i samsvar med passkontrolloverenskomstens artikkel 8,

b) på andre steder langs grensen, på kysten eller fra oppsynsskip i norsk territorialfarvann.

Utlendingsdirektoratet treffer beslutning om kontroll etter annet og tredje ledd.
Politimesteren treffer beslutning om slik kontroll i eget politidistrikt.

§ 88. Gjennomføring av grensekontroll

Ved grensekontroll påses at utlending har pass, jfr. lovens § 24 . Det påses også at visumpliktig utlending har visum til Norge, jfr. lovens § 25 . Ved nordisk yttergrense må det påses at utlending som skal til andre nordiske land har de nødvendige visa, jfr. passkontrolloverenskomstens artikkel 6. Det skal, om nødvendig ved nærmere eksaminasjon, bringes på det rene at det ikke foreligger grunnlag for bortvisning, jfr. lovens § 27 .

Er passkontrollen i tvil om en utlending skal tillates å reise inn i riket, skal politimesteren eller den som er bemyndiget kontaktes uten opphold.

Så langt de passer, gjelder bestemmelsene i første og annet ledd også når utreisekontroll er etablert, jfr. § 87 annet ledd.

§ 89. Utfylling av innreisekort

Utlending som plikter å ha visum for innreise i riket eller for innreise i annet nordisk land, eller som benytter sjømanns identitetskort utstedt i samsvar med ILO-konvensjon nr. 108, skal fylle ut innreisekort. Innreisekort skal også fylles ut av ikke-nordisk statsborger som er utvist fra ett eller flere av de nordiske land med forbud mot å vende tilbake uten særskilt tillatelse.

Plikten til å fylle ut innreisekort etter første ledd gjelder ikke

- a) utlending med oppholdstillatelse eller arbeidstillatelse i Norge, jfr. § 112,
- b) passasjer på turistskip som foretar kortvarig besøk i land i den havn der skipet ligger, jfr. § 90 annet ledd.

Utlendingsdirektoratet kan bestemme at også andre enn dem som er nevnt i annet ledd skal være unntatt fra plikten til å fylle ut innreisekort.

§ 90. Kontroll av passasjerer på turistskip

På turistskip (cruiseskip) som kommer fra ikke-nordisk havn, skal det ved første anløp av norsk havn foretas passasjerkontroll, som ordinært bør begrenses til kontroll av passasjerlisten og av passasjerenes pass uten personlig fremmøte. Passasjer som forlater skipet for å ta opphold i land eller for å reise gjennom riket, skal innreisekontrolleres på vanlig måte, jfr. § 88.

Visumpliktige passasjerer på slike skip kan uten visum foreta kortvarige besøk på land i den havn der skipet ligger. Vedkommende politimester fastsetter i samråd med Utlendingsdirektoratet rekkevidden av dette området. Ved ilandstigning skal passkontrollen utstede eget landgangsbevis til slike passasjerer. Ved ombordstigning avleveres bevisene til passkontrollen eller, hvis denne ikke er til stede, til skipets fører eller den som er bemyndiget.

Når turistskip avgår fra norsk havn til ikke-nordisk havn, skal passkontrollen avkreve et eksemplar av passasjerlisten der det skal fremgå hvilke passasjerer som har forlatt skipet, og en erklæring fra skipets fører eller den som er bemyndiget om at de øvrige passasjerer følger med skipet ut av riket. De landgangsbevis som er blitt avlevert til skipets besetning, skal ved samme anledning overleveres passkontrollen.

§ 91. Landsetting eller overtakelse av person som har begått lovbrudd m.v. ombord på luftfartøy

Selv om det foreligger grunnlag for bortvisning, skal passkontrollen alltid imøtekomme anmodning fra fører av luftfartøy om landsetting eller overtakelse av person i henhold til Tokyokonvensjonen 14. september 1963 om forbrytelser og visse andre handlinger begått om bord i luftfartøyer artikkel 8 § 1, jfr. artiklene 12 eller 9 § 1, jfr. artikkel 13 § 1.

§ 92. Kontroll med pass og andre reisedokumenter før innreise

For å forhindre at pass eller annet reisedokument går tapt, kan politimesteren beslutte å foreta kontroll og innkreve pass eller annet reisedokument fra utlending før innreise til riket, jfr. lovens § 23 tredje ledd.

I den utstrekning fremmed stat samtykker, kan slik kontroll og innkreving også skje på fremmed territorium. Beslutning om dette treffes av Justisdepartementet.

§ 93. Transportselskapers kontroll av reisedokumenter

Fører av skip eller luftfartøy plikter å kontrollere at reisende har gyldig reisedokument, jfr. lovens § 23 tredje ledd.

Ved ombordstigning skal det kontrolleres at reisende har pass eller annet legitimasjonspapir som er godkjent som reisedokument og gyldig for innreise i Norge, herunder at utlending som ikke er unntatt fra visumplikt, jfr. § 105, har gyldig visum.

Politiet skal underrette Utlendingsdirektoratet dersom det ankommer utlending uten gyldig reisedokument, herunder nødvendig visum.

Pass, jfr. lovens § 24

§ 94. Passplikt

Utlending som kommer til riket, skal ha pass eller annet legitimasjonspapir som er godkjent som reisedokument, jfr. lovens § 24 første ledd.

Passplikten gjelder ikke

- a) nordisk statsborger som kommer til riket over godkjent grenseovergangssted fra et nordisk land,
- b) svensk statsborger som nevnt i § 85 annet ledd bokstav a, når vedkommende passerer utenfor godkjent grenseovergangssted i det distrikt der vedkommende bor,
- c) finsk statsborger som nevnt i § 85 annet ledd bokstav b, når vedkommende passerer utenfor godkjent grenseovergangssted i det distrikt der vedkommende bor.

I tillegg til pass eller annet legitimasjonspapir som nevnt i første ledd skal fremmede staters kurerer også ha et dokument som viser at de er kurerer og det antall kolli som kurerposten består av.

§ 95. Passets gyldighet for innreise og opphold i Norge

Passet er gyldig for det tidsrom det angir og gir ikke innehaveren adgang til innreise og opphold i riket etter utløpet.

§ 96. *Vilkår for å godta pass som reisedokument*

Pass (nasjonalitetspass) skal være utstedt av kompetent myndighet i den stat innehaveren er statsborger av og være gyldig for innreise i Norge. Det skal gi adgang til innreise i utstederstaten eller et tredje land. Gyldighetstiden skal være angitt.

Passet skal inneholde fotografi av innehaveren, fullt navn, fødselsdato, statsborgerforhold og underskrift.

Passet skal ha tekst på norsk, dansk, svensk, engelsk, fransk, italiensk, spansk eller tysk. Passet skal ikke ha noen rettelse i teksten som ikke er bekreftet av utstedende myndighet.

§ 97. *Reisebevis og utlendingspass (fremmedpass)*

Som reisedokument godtas reisebevis for flyktning utstedt av en stat i samsvar med reglene i overenskomst 15. oktober 1946 eller flyktningekonvensjonen 28. juli 1951 artikkel 28 med vedlegg. Reisebeviset må gi adgang til tilbakereise til utstederstaten.

Som reisedokument godtas videre annet reisebevis eller utlendingspass som en stat har utstedt til utlending eller statsløs under forutsetning av at dokumentet fyller de øvrige krav som gjelder for pass, jfr. § 96.

§ 98. *Familiepass*

Ektefeller og deres barn under 16 år kan benytte felles pass (familiepass). Passet skal oppfylle kravene etter § 96 for begge ektefeller. For barn som er innført i familiepass er det tilstrekkelig at fullt navn og fødselsdato er oppgitt.

Familiepass kan også benyttes av en ektefelle som reiser alene, eventuelt sammen med sine barn.

§ 99. *Kollektivpass*

Utlendinger som er unntatt fra visumplikt, jfr. § 105, og som skal reise gjennom riket i samlet følge eller oppholde seg her i kortere tid i felles øyemed (f.eks. turistselskaper, idrettslag eller foreninger), kan benytte felles pass (kollektivpass). Gruppen kan bestå av inntil 50 personer.

Kollektivpasset skal være utstedt av kompetent myndighet i reisedeltakernes hjemland, forsynt med dennes stempel og gyldig for innreise i Norge. Det skal gi adgang til tilbakereise til utstederstaten. Gyldighetstiden skal være angitt. Passet må bare omfatte personer som er statsborgere av den utstedende stat. Det skal gi opplysning om deltakernes fulle navn, fødselsdato og faste bopel, reiselederens navn samt nummer og utstedelsesdato for kollektivpasset. Reiselederen skal medbringe to kopier av passet, hvorav den ene leveres passkontrollen ved innreise og den andre ved utreise i de tilfeller utreisekontroll finner sted.

Reiselederen må ha pass (nasjonalitetspass). De enkelte deltakere må ha med personlig identitetskort med fotografi utstedt av offentlig myndighet i hjemlandet. Kravet om fotografi gjelder ikke for britiske statsborgere som reiser på kollektivpass i henhold til kollektivpassavtalen 31. mars 1949 mellom Norge og Storbritannia med senere endringer.

Kollektivpass for ungdom under 21 år som er utstedt i henhold til Avtale 16. desember 1961 om reiser for ungdom på fellespass mellom Europarådets medlemsland, kan omfatte flyktninger og statsløse under denne aldersgrensen på følgende vilkår:

- 1) Den utstedende stat har garantert tilbaketakelse selv om disse ikke returnerer sammen med reiseselskapet.
- 2) Navnene på de oppførte flyktninger og statsløse er adskilt fra navnene på utstederstatens egne statsborgere med tydelig angivelse av deres status.
- 3) Overskriften i kollektivpasset angir tydelig at reiseselskapet ikke bare omfatter utstederstatens egne statsborgere.

§ 100. Reisedokumenter for sjømenn

Sjøfartsbok kan gjelde som pass for sjømann som kommer til riket

- a) for å tiltre stilling på skip som ligger i norsk havn, og som godtgjør ansettelse på skipet og har til hensikt å reise direkte til vedkommende havn,
- b) som mannskap på skip og som etter fratreden skal tiltre stilling på annet skip i norsk havn, og som fyller vilkårene i bokstav a,
- c) som mannskap på skip og som etter fratreden skal reise ut av riket, og som kan sannsynliggjøre dette ved å forevise billett eller dokumentere tilstrekkelige midler, eller
- d) som mannskap på skip når sjømannen under landlov oppholder seg i den havn der skipet ligger, jfr. § 117.

Sjøfartsboken skal være utstedt av kompetent myndighet i den stat innehaveren er statsborger av, gi adgang til tilbakereise til denne staten og fylle vilkårene i § 96 annet og tredje ledd.

Sjømanns identitetskort utstedt i samsvar med IMO-konvensjon 9. april 1965 om lettelser i internasjonal sjøtransport kan videre gjelde som pass for sjømann som kommer til riket og som går inn under første ledd. Identitetskortet skal fylle vilkårene i annet ledd. Vilåret om at teksten må være på et av de angitte språk gjelder likevel ikke, men passkontrollen kan kreve en skriftlig oversettelse av dokumentet til norsk eller til et av de andre språk som er angitt.

Sjømanns identitetskort utstedt i samsvar med ILO-konvensjon nr. 108 om slike dokumenter kan også gjelde som pass for sjømann som kommer til riket og går inn under første ledd. Identitetskortet skal fylle vilkårene i tredje ledd. Opplysning om statsborgerforhold er likevel ikke nødvendig dersom innehaveren ikke er statsborger av den stat som har utstedt identitetskortet. Selv om det ikke fremgår av identitetskortet, er utstedende myndighet pliktig til å ta innehaveren tilbake i minst ett år etter utløpet av den angitte gyldighetsdato, jfr. ILO-konvensjon nr. 108 artikkel 5.

§ 101. Reisedokumenter for mannskap på luftfartøy

Luftfartssertifikat (flymannskaps- eller besetningsmedlemssertifikat) godtas som pass ved innreise og opphold i riket for mannskap på luftfartøy som anløper norsk lufthavn i ervedsmessig internasjonal trafikk, når luftfartøyet er registrert i stat som er medlem av International Civil Aviation Organization (ICAO) eller som Norge har avtalt slik godkjenning med.

Sertifikatet må angi det land som har utstedt det samt nummer og art. Det skal være forsynt med den utstedende myndighets stempel og underskrift og dato for utstedelsen.

Sertifikatet skal inneholde fotografi av innehaveren, fullt navn, fødselsdato, statsborgerforhold og underskrift.

§ 102. Andre legitimasjonspapirer godtatt som reisedokument

For utlending som ikke trenger arbeidstillatelse, som ikke akter å ta opphold eller ikke tar opphold i riket ut over tre måneder fra innreisedato over nordisk yttergrense og som ikke er meldepliktig etter lovens § 14 , godtas som reisedokument:

- a) « British Visitor's Passport » utstedt av kompetent myndighet i United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Guernsey and its Dependencies, Isle of Man and Jersey til britisk statsborger,
- b) «Carte d'Identite» («Identitetskaart», «Personalausweis») utstedt av kompetent myndighet i Belgia til belgisk statsborger,
- c) «Carte nationale d'Identite» utstedt av kompetent myndighet i Frankrike til fransk statsborger,
- d) «Identitetskaart B (Touristenkaart)» utstedt av kompetent myndighet i Nederland til nederlandsk statsborger,
- e) «Carta d'Identiteta» utstedt av kompetent myndighet i Italia til italiensk statsborger,
- f) «Identitetskarte» («Carte d'Identite) utstedt av kompetent myndighet i fyrstedømmet Liechtenstein til liechtensteinsk statsborger,
- g) «Carte d'Identite» («Identitetskarte») og «Titre d'Identite et de Voyage» («Kinderausweis») utstedt av kompetent myndighet i Luxembourg til luxembourgsk statsborger,
- h) «Carte d'Identite» utstedt av kompetent myndighet i Sveits til sveitsisk statsborger,
- i) «Personalausweis» og provisorisk «Personalausweis» utstedt av kompetent myndighet i Forbundsrepublikken Tyskland til tysk statsborger. Videre godtas «Kinderausweis» for barn under 16 år, som må være forsynt med fotografi når barnet er fylt 10 år,
- j) «Behelfsmässiger Personalausweis» utstedt av kompetent myndighet i Vest-Berlin til tysk statsborger, og «Kinderlichtbildbescheinigung» utstedt av samme myndighet, men bare for barn under 16 år,
- k) «Personalausweis» utstedt av kompetent myndighet i Østerrike til østerriksk statsborger,
- l) « Cestovni Pukaz » (« Titre de Voyage ») og « Cestovni Pukaz Totznosti » (« Carte d'Identite de Voyage ») utstedt av kompetent myndighet i Tsjekkoslovakia til tsjekkisk statsborger.

Som reisedokument for de formål bestemmelsen angir, godtas:

- a) Britisk «Emergency Travel Document» (nødpass) når det i nødpasset er anført at bestemmelsesstedet er Storbritannia, ved transittreiser i Norge,
- b) Tysk «Reiseausweis als Passersatz zur Rückkehr in die Bundesrepublik Deutschland» utstedt av kompetent myndighet i Forbundsrepublikken Tyskland, ved direkte gjennomreise og ved utreise til Forbundsrepublikken Tyskland.

§ 103. Utlendingsdirektoratets adgang til å fritta for passplikt m.v.

Utlendingsdirektoratet kan i særlige tilfeller fritta utlending fra kravet om pass eller godta annet dokument enn det som følger av de alminnelige reglene, jfr. lovens § 24 tredje ledd.

Visum (innreisetillatelse), jfr. lovens § 25

§ 104. Visumplikt

Når ikke annet er bestemt, må utlending ha visum for å kunne reise inn i riket, jfr. lovens § 25 .

§ 105. Unntak fra visumplikten

Unntatt fra visumplikt er

- a) nordisk statsborger og utenlandsk statsborger med gyldig pass (nasjonalitetspass) fra de stater Norge til enhver tid har inngått visumfrihetsavtale med. Liste over disse stater pr. 1. januar 1991 følger som vedlegg 2 til denne forskrift,
- b) innehaver av gyldig britisk pass som gir adgang til innreise og opphold i Storbritannia uten begrensninger i samsvar med nærmere retningslinjer gitt av Utlendingsdirektoratet,
- c) innehaver av gyldig identitets- og turistreisedokument som nevnt i § 102 første ledd bokstavene a - k, under forutsetning av at innehaveren er statsborger av den stat som har utstedt dokumentet,
- d) innehaver av reisedokument som nevnt i § 102 annet ledd for de formål som der er angitt,
- e) innehaver av gyldig nordisk utlendingspass når det av passet fremgår at innehaveren har returadgang til og oppholdstillatelse i den stat som har utstedt dokumentet,
- f) innehaver av reisebevis for flyktning utstedt i samsvar med overenskomst 15. oktober 1946 eller flyktningekonvensjonen 28. juli 1951 av stat som har tiltrådt Den europeiske overenskomst 20. april 1959 om opphevelse av visumtvangen for flyktninger, når det av reisebeviset fremgår at innehaveren har gyldig oppholdstillatelse i eller gyldig returadgang til den stat som har utstedt det. Liste over de stater som har tiltrådt overenskomsten 20. april 1959 pr. 1. januar 1991 følger som vedlegg 3 til denne forskrift,
- g) innehaver av reisebevis for flyktning utstedt som nevnt under bokstav f av stat som har tiltrådt overenskomst 23. november 1957 om flyktningsjømenn. Det er en forutsetning at det fremgår at innehaveren har gyldig returadgang til utstederstaten. Innehaveren må godtgjøre å skulle tiltre stilling på skip i norsk havn eller havn i en stat som har sluttet seg til overenskomsten om flyktningsjømenn, og som innehaveren kan reise til enten direkte eller gjennom noen av de øvrige kontraherende stater. Liste over de stater som har tiltrådt overenskomsten pr. 1. januar 1991 følger som vedlegg 4 til denne forskrift,
- h) innehaver av sjømanns identitetskort utstedt i samsvar med ILO-konvensjon nr. 108, jfr. § 100 fjerde ledd.

§ 106. Vilkår for besøksvisum

Besøksvisum kan gis for turistbesøk, familiebesøk, offentlig oppdrag, forretningsreise, studiebesøk eller annet formål, når oppholdstillatelse eller arbeidstillatelse ikke kreves og søkeren har:

- 1) Gyldig pass eller annet legitimasjonspapir som er godkjent som reisedokument, jfr. lovens § 24 .
- 2) Returadgang av tilstrekkelig varighet til det land søkeren oppholder seg i eller til et annet land.

- 3) Midler til å dekke frem- og tilbakereise og opphold. Midler til reise og opphold kan eventuelt garanteres for av person bosatt i Norge etter nærmere retningslinjer gitt av Utlendingsdirektoratet.

Reisedokumentet må være gyldig i minst to måneder utover det tidsrom utlendingen har adgang til å oppholde seg i Norge. For eventuelt returvisum gjelder tilsvarende. Har utlendingen reisebevis eller utlendingspass, må dette inneholde returvisum gitt av myndighetene i oppholdslandet eller i annet land. Utlendingsdirektoratet kan i det enkelte tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene i dette ledd.

Visum skal ikke gis når det foreligger bortvisnings- eller utvisningsgrunn, jfr. lovens §§ 27 og 29 . For øvrig skal visum gis med mindre utenrikspolitiske, sikkerhetsmessige eller innvandringspolitiske hensyn taler mot det, eller det er grunn til å tvile på det oppgitte formål med reisen eller på riktigheten av de øvrige opplysninger som er gitt. Søkeren skal gjøres kjent med at oversittelse av utreisefristen kan medføre utvisning etter lovens § 29 , og at utvisning er til hinder for senere innreise.

§ 107. Varighet og innhold av besøksvisum

Besøksvisum gis for opphold av bestemt varighet inntil tre måneder.

Besøksvisum gis vanligvis for en innreise. Ved særlig behov kan det gis for et bestemt eller ubestemt antall innreiser innen et tidsrom av 12 måneder, men ikke for et samlet opphold av mer enn tre måneder i løpet av en seks måneders periode. Visum med kortere oppholdstid enn tre måneder kan forlenges, likevel slik at samlet oppholdstid ikke overstiger tre måneder.

Besøksvisum gir innehaveren adgang til innreise og opphold i riket i den angitte tidsperiode, med mindre bestemmelsene i lovens §§ 27 og 28 får anvendelse. Besøksvisum gir ikke adgang til å ta arbeid eller drive ervervsvirksomhet her.

Utlending som er i Norge på besøksvisum kan gis visum for ny innreise innen utløpet av den tidsperiode som er angitt i visumet. Returvisum kreves ikke for tilbakereise fra annet nordisk land innen den tid visumet angir.

I besøksvisum fastsettes dato for siste innreisedag i forhold til besøkets formål. Dato for siste innreisedag skal ikke fastsettes senere enn seks måneder fra vedtak fattes, med mindre særlige grunner tilsier unntak.

§ 108. Fremgangsmåte ved søknad om besøksvisum

Søknad om visum fremmes på fastsatt skjema. Søknaden skal inneholde fotografi av søkeren og underskrift.

Visumsøknaden sendes eller innleveres til norsk utenriksstasjon eller til annet lands utenriksstasjon som nevnt i § 110 første ledd.

Når utlending søker om arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse, jfr. § 11, skal det ikke leveres særskilt søknad om visum, jfr. § 112.

§ 109. Behandling av søknad om besøksvisum

Utenriksstasjon som mottar søknaden skal innhente alle de opplysninger som antas nødvendige for at saken skal bli så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Innleveres søknaden i et annet land enn det søkeren er borger av, skal utenriksstasjonen innhente opplysninger om søkerens grunnlag for oppholdet i vedkommende land.

Søkeren må dokumentere sin identitet ved pass eller annet legitimasjonspapir utstedt av offentlig myndighet og skal pålegges å dokumentere andre opplysninger som er gitt når dette anses nødvendig. Det kan kreves at søknaden innleveres ved personlig fremmøte.

Den myndighet som mottar søknaden påser at den er nøyaktig utfylt og at de nødvendige vedlegg følger søknaden. Det skal gjøres påtegning om hvordan søkerens identitet er bekreftet, jfr. § 128.

Når utenriksstasjonen avgjør søknad om besøksvisum, jfr. § 110 annet ledd, skal det ene eksemplaret av søknaden med stasjonens merknader sendes Utlendingsdirektoratet uten opphold. Innvilges søknaden, skal dato for utstedelse av visum påføres før oversendelse.

Når utenriksstasjonen ikke selv avgjør søknaden, skal det ene eksemplaret av søknaden med stasjonens merknader sendes Utlendingsdirektoratet til avgjørelse. Dersom saken haster, kan den forelegges Utlendingsdirektoratet pr. telefon eller annen telekommunikasjon.

Innrapportering finner sted etter bestemmelsen i fjerde ledd. Avgjørelsen meddeles vedkommende stasjon for videre underretning til søkeren.

Utlendinger med familiepass, jfr. § 98, eller annet godkjent felles reisedokument gis felles visum.

Utlendingsdirektoratet kan i enkelttilfeller samtykke i utstedelse av felles visum til personer som har individuelle pass og reiser i gruppe. Slikt visum gis på deltakerlisten, som skal inneholde opplysninger om deltakernes fulle navn, fødselsdato, statsborgerforhold og passnummer.

Utlendingsdirektoratet kan fastsette en annen fremgangsmåte ved behandling av visumsøknader fra bestemte kategorier utlendinger.

§ 110. Vedtaksmyndighet og utstedelse av besøksvisum

Når ikke annet er bestemt, avgjøres søknad om visum av Utlendingsdirektoratet, jfr. lovens § 25 fjerde ledd. Utstedelse av visum foretas av norsk utenriksstasjon som er gitt utstedelsesadgang av Utenriksdepartementet. Med Utlendingsdirektoratets godkjenning kan Utenriksdepartementet bestemme at også andre lands utenriksstasjoner skal ha adgang til å utstede norsk visum.

Utenriksdepartementet kan med Utlendingsdirektoratets godkjenning bestemme at norsk utenriksstasjon skal ha myndighet til å avgjøre søknad om besøksvisum, generelt eller i nærmere angitte tilfeller.

Liste over stasjoner som har avgjørelsesmyndighet og/eller utstedelsesadgang pr. 1. januar 1991 følger som vedlegg 5 til denne forskrift.

Søknad om besøksvisum skal forelegges Utlendingsdirektoratet til avgjørelse når utlendingen er flyktning, statsløs eller når det er tvil om statsborgerforholdet. Det samme gjelder når utlendingen er utvist fra Norge eller annet nordisk land. Når utenriksstasjonen er i tvil om en søknad om besøksvisum skal innvilges eller avslås, jfr. særlig § 106 tredje ledd, skal søknaden alltid forelegges Utlendingsdirektoratet til avgjørelse.

Utlendingsdirektoratet kan i enkeltsaker og ved fastsettelse av alminnelige retningslinjer instruere norsk utenriksstasjon som er gitt avgjørelsesmyndighet. Dette gjelder ikke der Utenriksdepartementet er tillagt avgjørelsesmyndighet, jfr. § 149. Såvidt mulig skal korrespondanse i enkeltsaker skje direkte mellom utenriksstasjonene og Utlendingsdirektoratet. Alminnelige retningslinjer formidles gjennom Utenriksdepartementet.

Visum gis ved påtegning i pass eller annet legitimasjonspapir eller ved særskilt dokument, jfr. lovens § 25 annet ledd.

Ved utstedelse av visum skal det betales gebyr etter gebyrtariff for Norges utenriksstasjoner, fastsatt i medhold av lov 18. juli 1958 nr. 1 om utenrikstjenesten § 22 .

§ 111. *Visum til utlending på lystseilas*

Visumpliktig utlending som har til hensikt å foreta lystseilas i norsk territorialfarvann, må på forhånd skaffe seg spesiell tillatelse til dette. Vanligvis innvilges slik tillatelse bare i tidsrommet 1. mai til 15. september, og bare en gang i løpet av perioden. Senest to måneder før planlagt avreise fra hjemlandet må søknad om visum for hver enkelt deltaker være innlevert til norsk utenriksstasjon. Sammen med visumsøknadene skal det følge egen fortegnelse over samtlige deltakere og opplysninger om fartøyet og seilasen i samsvar med fastsatt skjema.

Samtlige deltakere må ha gyldig pass.

I tillegg til visum til hver enkelt deltaker gis en seilingstillatelse. I tillatelsen angis tidsrommet for tillatt seiling, fartøyets navn, anløpssted for pass- og tollkontroll og seilingsled med angivelse av de havner det er gitt tillatelse til å anløpe. Det er ikke tillatt å gå i land i andre havner enn de seilingstillatelsen angir med mindre det foreligger en nødsituasjon.

Visum og seilingstillatelse gis av Utlendingsdirektoratet.

§ 112. *Visum til utlending som gis arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse eller som omfattes av en gruppearbeidstillatelse*

Når visumpliktig utlending gis arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse, skal utenriksstasjon med utstedelsesadgang gi visum med rett til opphold i syv dager, jfr. lovens § 14 første ledd. Søknad om visum fra utlending som omfattes av en gruppearbeidstillatelse, oversendes Utlendingsdirektoratet til avgjørelse.

Når arbeidstillatelse, oppholdstillatelse eller individuell tillatelse til arbeid i gruppe er innstemplet i utlendingens pass, jfr. §§ 12 femte ledd og 29 fjerde ledd, kan utlendingen uten særskilt visum foreta gjentatte innreiser i riket innenfor den tidsperiode tillatelsen gjelder for. Tilsvarende gjelder for bosettingstillatelse.

§ 113. *Nødvisum*

Visumpliktig utlending som melder seg for passkontrollen uten gyldig visum, kan når vilkårene i § 106 er oppfylt, gis nødvisum (innreisetillatelse) når sterke grunner taler for det og årsaken til at visum mangler anses unnskyldelig. Selv om vilkårene i § 106 ikke er oppfylt, kan nødvisum likevel gis dersom særlige rimelighetsgrunner taler for det. Bestemmelsene i §§ 107 og 110 får anvendelse.

Utlending som påberoper seg å være flyktning eller for øvrig gir opplysninger som tyder på at beskyttelsesreglene i lovens § 15 første ledd, jfr. lovens § 27 tredje ledd, vil komme til anvendelse, skal gis adgang til innreise uten utstedelse av nødvisum.

Ved utstedelse av nødvisum skal det betales gebyr tilsvarende rettsgebyret, jfr. forvaltningslovens § 27 a . Utlendingsdirektoratet kan frafalle gebyret når særlige grunner tilsier det.

Tillatelse til å fratre stilling på skip og landlov, jfr. lovens § 26

§ 114. Kontroll med utlending som fratrer stilling på skip i norsk havn

Vil utlending forlate stilling om bord i norsk eller utenlandsk skip mens dette ligger i norsk havn, skal skipsføreren gi melding til politiet, som avgjør om det skal gis tillatelse til å gå i land, jfr. lovens § 26 første ledd.

Beslutning om å nekte tillatelse til å gå i land treffes av politimesteren eller den som er bemyndiget, jfr. lovens § 27 annet ledd. Vedkommende arbeidskontor skal varsle politiet uten opphold dersom det blir kjent med at utlending skal fratre stilling på skip i riket.

Tillatelse til å gå i land kan bare gis når utlending er i besittelse av gyldig pass, sjøfartsbok eller annet legitimasjonspapir godkjent som reisedokument. Visumpliktig utlending må ha visum eller særskilt samtykke fra Utlendingsdirektoratet.

Utlending som skal reise til bestemmelsessted utenfor riket, må i tillegg ha visum eller særskilt tillatelse til å reise gjennom de land som passerer for å nå bestemmelsesstedet, og eventuelt tillatelse til å reise inn i det land der bestemmelsesstedet er.

Under forutsetning av at utlending straks tiltrer stilling på annet skip i norsk havn eller forlater riket uten opphold, kan politiet gi tillatelse til å gå i land selv om vilkårene i tredje og fjerde ledd ikke er oppfylt.

Når utenlandsk sjømann med identitetskort utstedt i samsvar med ILO-konvensjon nr. 108, jfr. § 100 fjerde ledd, går i land, skal innreisekort utfylles og kontroll foretas etter § 88 . Slik utlending er ikke visumpliktig, jfr. § 105 bokstav h.

Reglene i tredje og fjerde ledd gjelder ikke for nordisk statsborger eller for britisk statsborger som har « Identity and Service Certificate » eller « Certificate of Discharge ». Slik utlending kan bare nektes å gå i land når det foreligger særlige grunner og Utlendingsdirektoratet har gitt samtykke.

Når sjømann er gitt tillatelse til å forlate stilling om bord på skip, skal dette anmerkes i vedkommendes pass eller annet legitimasjonspapir, eventuelt fremgå av eget dokument.

Skipets fører (kaptein) plikter å ta om bord igjen mannskap som er nektet å gå i land, eller på annen måte bringe vedkommende ut av riket etter politiets nærmere bestemmelse.

§ 115. Garanti for utgifter i forbindelse med at utenlandsk sjømann går i land

Når det anses nødvendig, skal politiet kreve garanti av skipets eier, leier, fører eller agent for de utgifter denne hefter for etter § 144 , jfr. lovens § 46 fjerde ledd, når utenlandsk sjømann går i land uten tillatelse fra politiet. Det kan også kreves stilt garanti som vilkår for å gi slik tillatelse.

Det skal ikke kreves stilt garanti for nordisk statsborger, med mindre særlige grunner foreligger.

Utlendingsdirektoratet kan frafalle krav om garanti og unnlate å gjøre ansvar gjeldende når dette finnes rimelig i det enkelte tilfelle.

Politiet skal underrette om at stilt garanti er bortfalt når ansvar ikke lenger er aktuelt.

§ 116. Blindpassasjer

Bestemmelsene i §§ 114 og 115 får tilsvarende anvendelse på utenlandsk blindpassasjer på norsk eller utenlandsk skip som vil gå eller som går i land i norsk havn.

Blindpassasjer kan gis tillatelse til innreise i riket dersom vedkommende gir opplysninger som tyder på at beskyttelsesreglene i lovens § 15 første ledd vil komme til anvendelse eller andre særlig sterke rimelighetsgrunner foreligger. Politiet skal forelegge spørsmålet om slik tillatelse skal gis, for Utlendingsdirektoratet til avgjørelse.

§ 117. Kontroll av utenlandsk sjømann

Utlending som kommer til riket som mannskap på norsk eller utenlandsk skip, skal ikke innreisekontrolleres med mindre vedkommende skal fratre stilling på skipet, jfr. § 114.

Slik utlending kan uten politiets tillatelse foreta besøk under landlov og oppholde seg i den havn der skipet ligger og i den tid det ligger der, likevel ikke utover tre måneder. Vil utlending reise til annet sted i riket eller til annet nordisk land under skipets opphold her, skal passkontroll foretas på vanlig måte. Slik kontroll skal også foretas når skipets samlede liggetid i norsk og annen nordisk havn overstiger tre måneder. I slike tilfeller kreves oppholdstillatelse, jfr. § 7, for å gå i land og oppholde seg i den eller de norske havner skipet anløper.

Politiet kan nekte utenlandsk skipsmannskap landlov når dette finnes påkrevd av ordensmessige, sikkerhetsmessige eller av andre særlige grunner.

Politiet kan foreta kontroll av utenlandske besetningsmedlemmers legitimasjonspapirer etter behov eller som stikkprøver. Etter samtykke av Utlendingsdirektoratet kan politiet i enkelttilfeller foreta innreisekontroll av utenlandske sjøfolk på tidligere tidspunkt enn angitt i første og annet ledd.

Kapittel 5. Bortvisning og utvisning

Bortvisning, jfr. lovens §§ 27 og 28

§ 118. Vilkår for bortvisning og vedtaksmyndighet

Utlending kan bortvises når de alminnelige vilkår etter lovens §§ 27 , 28 og 30 er oppfylt og vedtaket ikke er i strid med lovens § 15 .

Utlending under 20 år som er fast bosatt i et av de øvrige nordiske land og som deltar i gruppereise av begrenset varighet (klassetur, idrettslag o.l.) ledet av en voksen person, skal ikke bortvises etter lovens § 27 bokstav a selv om vedkommende mangler gyldig pass eller annet godkjent reisedokument.

Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer om hva som anses som tilstrekkelige midler, jfr. lovens § 27 første ledd bokstav d. Garanti fra tredjemann kan eventuelt godtas i overensstemmelse med retningslinjer gitt i medhold av §§ 19 og 106 .

Vedtak om bortvisning etter lovens § 27 første ledd bokstavene a - f treffes av politimesteren eller den som særskilt er utpekt etter politilovens § 7 , jfr. lovens § 27 annet ledd. Vedtak om bortvisning etter lovens §§ 27 første ledd bokstav g og 28 treffes av Utlendingsdirektoratet, jfr. lovens § 31 første ledd.

§ 119. Bortvisning av asylsøker

Når vilkåret etter lovens § 27 første ledd bokstav a, jfr. lovens § 28 , er oppfylt, skal utlending som har fått avslag på søknad om asyl, jfr. lovens § 17 , og som heller ikke gis

arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse etter lovens § 8 annet ledd, bortvises på dette grunnlag dersom det er sannsynlig at iverksetting kan finne sted før utlendingen har oppholdt seg i riket i seks måneder.

For øvrig skal utlending som nevnt i første ledd bortvises etter lovens § 27 første ledd bokstav c, jfr. lovens § 28 , dersom det er sannsynlig at iverksetting kan finne sted før utlendingen har oppholdt seg i riket i tre måneder. Utlending som har søkt asyl, anses for å ha hatt til hensikt å ta opphold utover tre måneder, jfr. lovens § 6 annet ledd.

§ 120. Iverksetting av vedtak om bortvisning

Vedtak om bortvisning iverksettes i overensstemmelse med bestemmelsene i lovens §§ 39 , 40 og 41 .

Vedtak om bortvisning iverksettes uten unødig opphold. Når det foretas bortvisning på internordisk grense, skal politiet såvidt mulig underrette nærmeste politimyndighet i det nordiske land bortvisningen skjer til.

Utvisning, jfr. lovens § 29

§ 121. Vilkår for utvisning, vedtaksmyndighet og klage

Utlending kan utvises når de alminnelige vilkår etter lovens §§ 29 og 30 er oppfylt og vedtaket ikke er i strid med lovens § 15 .

Vedtak om utvisning treffes av Utlendingsdirektoratet, jfr. lovens § 31 første ledd.

Utlendingsdirektoratets vedtak kan påklages til Justisdepartementet, jfr. lovens § 38 .

§ 122. Varighet og innhold av utvisning

Utvisning er til hinder for senere innreise i riket, jfr. lovens § 29 tredje ledd. Innreiseforbudet gjøres som hovedregel varig.

Når forholdet som ligger til grunn for utvisningen ikke er så alvorlig at adgang til riket bør nektes for alltid, kan innreiseforbudet gjøres tidsbegrenset, men ikke for kortere tidsrom enn to år. Ved vurderingen legges også vekt på utlendingens personlige og familiemessige forhold.

§ 123. Iverksetting av vedtak om utvisning

Vedtak om utvisning iverksettes i samsvar med bestemmelsene i lovens §§ 39 , 40 og 41 .

Før vedtak om utvisning iverksettes, skal politiet ta fingeravtrykk og fotografi av utlendingen etter bestemmelser gitt i eller i medhold av straffeprosesslovens § 160 og påtaleinstruksens § 11-2 .

Den som er vedtatt utvist, skal gjøres kjent med vedtakets innreiseforbud og at overtredelse av innreiseforbudet er straffbart, jfr. lovens § 47 første ledd bokstav a og straffelovens § 342 første ledd. Utlending som ikke er nordisk statsborger, skal gjøres kjent med at innreiseforbudet medfører at vedkommende heller ikke kan reise til annet nordisk land uten særskilt tillatelse av myndighetene i vedkommende land.

§ 124. Adgang til riket før utløpet av toårsfristen

Søknad om adgang til riket før utløpet av toårsfristen i lovens § 29 tredje ledd kan bare innvilges når det foreligger sterke rimelighetsgrunner, og som regel bare for kortvarig besøk.

Søknaden sendes via norsk utenriksstasjon til Utlendingsdirektoratet til avgjørelse, jfr. lovens § 31 annet ledd.

Saksbehandlingsregler i bortvisnings- og utvisningssaker, jfr. lovens § 50

§ 125. Saksbehandlingsregler i bortvisnings- og utvisningssaker

Politiet skal gi utlending som vurderes bortvist eller utvist, veiledning om de rettigheter som følger av lovens § 34 og om nødvendig sørge for at tolk blir tilkalt, jfr. lovens § 33 .

Vedtak om bortvisning eller utvisning skal grunngis i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser.

Underretning skal skje på et språk utlendingen forstår. Vedkommende skal gjøres kjent med forvaltningslovens § 27 tredje ledd, og det skal fremgå av påtegningen at slik underretning er gitt.

Vedtak om bortvisning eller utvisning skal anmerkes i utlendingens pass eller annet reisedokument, med mindre det er grunn til å anta at dette kan utsette innehaveren av reisedokumentet for straff eller andre sanksjoner i hjemlandet eller i det land vedkommende bortvises eller utvises til.

§ 126. Særlige saksbehandlingsregler ved utvisning av straffedømt utlending

Eventuelt vedtak om utvisning skal treffes snarest mulig etter at rettskraftig straffedom foreligger, og ikke senere enn at det kan iverksettes samtidig med løslatelse eller overføring til straffullbyrdelse i annet land. Dersom vedtak om utvisning ikke er iverksatt ett år etter vedtaksdato, skal politiet varsle Utlendingsdirektoratet før iverksetting finner sted. Direktoratet skal i så fall vurdere om grunnlaget for utvisningsvedtaket fortsatt er til stede.

Utlendingsdirektoratet skal underrette fengselsmyndighetene når utvisningssak er reist og når det er truffet vedtak om utvisning. I god tid før løslatelse skal finne sted, skal fengselsmyndighetene underrette Utlendingsdirektoratet og det politikammer som har hatt saken til behandling, om tidspunktet for løslatelsen.

§ 127. Plikt til å gi underretning

Politiet skal underrette Utlendingsdirektoratet når vedtak om bortvisning eller utvisning er iverksatt.

Kapittel 6. Saksbehandlingsregler og rettshjelp

Identifisering, jfr. lovens § 37

§ 128. Identifisering av utlending

Det kan tas fotografi og fingeravtrykk når søkeren samtykker. Søknad om oppholdstillatelse, arbeidstillatelse og visum skal inneholde fotografi, jfr. §§ 11 første ledd og 108 første ledd.

For øvrig kan det bare tas fotografi og fingeravtrykk når utlending ikke kan dokumentere sin identitet eller det er klare holdepunkter for å anta at den oppgitte identitet ikke er den riktige, jfr. lovens § 37 tredje ledd.

Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere bestemmelser om når det skal tas fingeravtrykk etter første ledd.

§ 129. Oppbevaring av fotografi og fingeravtrykk

Fotografi og fingeravtrykk tatt med hjemmel i § 128 skal oppbevares i den enkelte utlendingssak. Innenfor de regler som gjelder etter lov 9. juni 1978 nr. 48 om personregistre m.m. kan Justisdepartementet gi nærmere bestemmelser om opprettelse og føring av registre over fotografi og fingeravtrykk.

Fremgangsmåten ved iverksetting av vedtak, jfr. lovens §§ 41 og 50

§ 130. Uttransportering

Politiet skal foreta den nødvendige utreisekontroll og avgjøre om eskorte er påkrevd. Ved vurderingen av behovet for eskorte bør det særlig tas hensyn til sikkerheten ombord på transportmiddelet, muligheten for at utlendingen ikke reiser ut av det nordiske passkontrollområdet, om transportselskapet eller fartøysjefen har bedt om eskorte samt behovet for bistand til utlendingen. Politiet skal i det enkelte tilfelle vurdere for hvilken strekning eskorte er påkrevd.

Antallet ledsagere fastsettes i det enkelte tilfelle på bakgrunn av det antall personer som skal føres ut, deres kjønn og personlige forhold ellers, reisens lengde, transportmåten og omstendighetene for øvrig.

Før transporten påbegynnes, skal politiet underrette føreren av vedkommende transportmiddel.

Politimyndighetene på aktuelle transittsteder i utlandet bør varsles på forhånd i tilfelle utlendingen vil komme til å oppholde seg på landets territorium utenfor transportmiddelet, eller når slik underretning finnes påkrevd av sikkerhetsmessige eller andre grunner.

Alminnelig tjenesteinstruks for politiet (politiinstruks) gjelder for slike transporter så langt den passer. Etter utført eskorte skal politiet sende rapport om uttransporteringen til Utlendingsdirektoratet.

Retts hjelp, jfr. lovens § 42

§ 131. Veiledning om rett til retts hjelp

I sak om bortvisning, utvisning og tilbakekall av gitt tillatelse og når utlending søker asyl, skal politiet gi veiledning om de rettigheter som følger av lovens §§ 34 og 42 tredje ledd. Politiet skal også informere om det offentliges adgang til å kreve refusjon når det er gitt fritt rettsråd uten behovsprøving, jfr. § 132.

Veiledningen skal gis i forbindelse med at søknad om asyl fremsettes. I andre tilfeller gis veiledningen samtidig med forhåndsvarsel når dette er påkrevd, jfr. forvaltningslovens § 16 , og ellers samtidig med underretning om vedtaket. Veiledningen skal gis på et språk utlendingen kan forstå.

§ 132. Refusjon av det offentliges utgifter

I de tilfeller det er ydet fritt rettsråd uten behovsprøving, jfr. lovens § 42 tredje ledd, kan det offentliges utgifter i forbindelse med rettshjelpen kreves helt eller delvis erstattet dersom utlendingen har økonomisk evne til det, jfr. lovens § 42 fjerde ledd.

Når Justisdepartementet finner grunn til å reise spørsmål om slik refusjon, sendes saken til vedkommende fylkesmann, som avgjør om refusjon skal kreves.

Når Utlendingsdirektoratet antar at bestemmelsen i første ledd kan komme til anvendelse, sendes saken til Justisdepartementet.

I de tilfeller det er ydet fri sakførsel uten behovsprøving, jfr. lovens § 42 annet ledd, gjelder bestemmelsene i denne paragraf tilsvarende.

§ 133. Bistand til å kontakte advokat. Advokatvaktordning

Politiet skal bistå utlending med å ta kontakt med advokat dersom utlendingen ønsker det.

Justisdepartementet kan opprette advokatvaktordninger til å bistå utlending i sak om bortvisning eller asyl. Når advokatvaktordning er opprettet, kan utlending bare bruke annen advokat enn den som tilbys gjennom ordningen når særlige grunner tilsier det og saken ikke blir forsinket. Dersom utlendingen på forhånd er representert ved advokat, skal denne benyttes dersom det kan skje uten å forsinke saken.

Kapittel 7. Forskjellige bestemmelser

Særregler for arbeidstillatelse, oppholdstillatelse og bosettingstillatelse av hensyn til rikets sikkerhet, jfr. lovens § 43 første ledd

§ 134. Særregler av hensyn til rikets sikkerhet

Arbeidstillatelse til utlending for stilling som kan gi kjennskap til spørsmål av betydning for landets forsvar eller sivile beredskap eller som for øvrig er av sikkerhetsmessig betydning, skal bare gis etter at de sikkerhetsmessige forhold er nærmere vurdert. Dersom arbeidstillatelse gis, kan det settes begrensninger eller vilkår for tillatelsen. Bestemmelsene i Direktiv for sikkerhetsmessig kontroll av utenlandske statsborgere i den sivile del av statsforvaltningen, fastsatt ved kgl. res. 6. juni 1975, får anvendelse.

Oppholdstillatelse kan avslås eller det kan settes begrensninger eller vilkår dersom oppholdet kan medføre kjennskap til forhold som nevnt i første ledd. Tilsvarende gjelder dersom oppholdet av andre grunner kan medføre en sikkerhetsrisiko.

Dersom det er grunn til å anta at utlending som har rett til bosettingstillatelse, jfr. lovens § 12, vil ta arbeid ved virksomhet som nevnt i første ledd, kan det settes som begrensning i bosettingstillatelsen at slik stilling ikke tiltres.

§ 135. Vedtaksmyndighet

Utlendingsdirektoratet treffer vedtak i sak etter § 134 etter å ha innhentet uttalelse fra Forsvarets overkommando og Politiets overvåkingstjeneste.

Plikt til å gi melding, jfr. lovens § 45

§ 136. Overnattingssteder

Den som driver hotell, pensjonat, losjibus, leirplass o.l. skal føre fortegnelse over alle som overnatter, jfr. lovens § 45 første ledd bokstav a. Fortegnelsen skal inneholde opplysninger om gjestens navn, fødselsdato, stilling, bopel, statsborgerforhold og ankomstdato, jfr. lovens § 45 annet ledd. Dersom gjesten reiser sammen med mindreårige barn, skal barnas navn og fødselsdato anmerkes. For utenlandske gjester med unntak av nordiske statsborgere skal fortegnelsen også inneholde opplysninger om reisedokumentets type og nummer.

Politimesteren eller den som er bemyndiget skal godkjenne måten fortegnelsen føres på og skal til enhver tid ha adgang til gjennomsyn av fortegnelsen.

Politiet skal gis melding om alle utenlandske overnattingsgjester med unntak av nordiske statsborgere. Meldingen skal være i samsvar med den førte fortegnelse og skal sendes politiet så snart som mulig etter utlendingens ankomst.

Meldinger politiet mottar etter tredje ledd oppbevares i minst tre år.

§ 137. Sikkerhets- eller beredskapsmessige hensyn

Når sikkerhets- eller beredskapsmessige hensyn tilsier det, kan Justisdepartementet bestemme at enhver som lar utlending overnatte hos seg, skal gi melding om dette til politiet, jfr. lovens § 45 første ledd bokstav a. Ordningen kan iverksettes for hele riket eller for nærmere angitt politidistrikt. Meldeplikten skal ikke gjelde nordisk statsborger.

§ 138. Fører av skip eller luftfartøy

Fører av skip eller luftfartøy som kommer fra eller går til utlandet skal ved ankomst og avreise etter anmodning gi politiet fortegnelse over reisende, herunder eventuelle blindpassasjerer, og mannskap, jfr. lovens § 45 første ledd bokstav b. Fortegnelsen skal inneholde de samme opplysninger som passasjerlisten, jfr. lovens § 45 annet ledd. Fører av skip skal gi politiet « General Declaration », passasjerliste og mannskapsliste i samsvar med de IMO FAL-formularer som til enhver tid er godkjent av norske myndigheter.

Er skipet registrert i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS), skal føreren sørge for at mannskapslisten er i hende hos politiet i ankomsthavnen senest 24 timer før ankomst, jfr. forskrifter for ferdsel under fredsforhold på norsk territorium for fartøyer registrert i Norsk Internasjonalt Skipsregister av 15. april 1988 nr. 300 .

Politiet kan etter avtale med tollmyndighetene bestemme at føreren skal levere fortegnelsen til tollmyndighetene, som gir den videre til politiet.

§ 139. Arbeidsgiver

Den som tar utlending med unntak av nordisk statsborger i sin tjeneste eller gir slik utlending lønnet arbeid, skal melde dette til politiet før arbeidet begynner, jfr. lovens § 45 første ledd bokstav c.

Meldingen skal gis til politiet i det distrikt der utlendingen har sitt faste opphold. Meldingen skal inneholde opplysninger om utlendingens navn, fødselsdato, adresse og statsborgerforhold og om arbeidet.

Politiet undersøker om utlendingen har nødvendig arbeidstillatelse.

§ 140. Arbeidsformidlingen

Arbeidsformidlingen skal gi melding til politiet om utlendinger med unntak av nordiske statsborgere som søker eller får arbeid, jfr. lovens § 45 første ledd bokstav d.

Meldingen skal gis til politiet i det distrikt der utlendingen har sitt faste opphold den dag vedkommende søkte om eller ble tildelt arbeid. Meldingen skal inneholde opplysninger om utlendingens navn, fødselsdato, adresse og statsborgerforhold, og om det arbeid som er søkt eller blitt tildelt.

Politiet undersøker om utlendingen har nødvendig arbeidstillatelse.

§ 141. Folkeregisteret

Folkeregisteret skal gi melding til politiet om utlendinger som meldes inn og ut, jfr. lovens § 45 første ledd bokstav e. Slik melding skal gis både ved flytting innen rikets grenser og når utlending flytter inn i eller ut av riket.

Melding skal gis til politiet både i det tidligere og det nye oppholdsdistriktet. Den skal inneholde opplysninger om utlendingens navn, fødselsdato, adresse og statsborgerforhold.

Politiet undersøker om opplysningene i meldingen stemmer med de opplysninger politiet har, og om utlendingen har nødvendig tillatelse.

§ 142. Utdanningsinstitusjoner

Når politiet ber om det, skal utdanningsinstitusjon gi politiet fortegnelse over utenlandske elever eller studenter, jfr. lovens § 45 første ledd bokstav f.

Fortegnelsen skal inneholde opplysninger om utlendingens navn, fødselsdato, adresse og statsborgerforhold, jfr. lovens § 45 annet ledd.

§ 143. Annen offentlig myndighet

Offentlig myndighet skal etter anmodning gi utlendingsmyndighetene opplysninger om utlendingers navn og adresse til bruk i sak etter loven, uten hinder av taushetsplikt i lov 5. juni 1964 nr. 2 om sosial omsorg § 19 , lov 17. juli 1953 nr. 14 om barnevern § 4 a og lov 26. februar 1932 nr. 1 om edruskapsvern og edruskapsnemnder § 2 a , jfr. lovens § 45 første ledd bokstav g.

Transportselskapers ansvar for utgifter m.v., jfr. lovens §§ 46 annet ledd og 50

§ 144. Transportselskapers ansvar for utgifter m.v.

Når utlending som er kommet med skip eller luftfartøy blir bortvist etter lovens §§ 27 og 28 , plikter fartøyets eier eller leier, og på dennes vegne dets fører eller agent i riket, enten å ta utlendingen om bord igjen, på annen måte bringe utlendingen ut av riket, eller å dekke utgifter som måtte bli påført det offentlige ved at utlendingen føres ut, jfr. lovens § 46 annet ledd.

På samme måte foreligger plikt til å ta om bord og dekke utgifter til eskorte av utlendingen ut av riket når politiet finner dette nødvendig, jfr. lovens § 46 annet ledd. Vurderingen av behovet for eskorte foretas etter bestemmelsene i § 130 . Transportøren skal

dekke alle utgifter forbundet med eskorten, herunder utgifter til reise, kost, losji, lønn og eventuell overtid.

Ansvar etter første og annet ledd gjelder når vedtak om bortvisning av asylsøker kan iverksettes innenfor de frister som fremgår av § 119 . For øvrig gjelder ansvaret bare når bortvisningsvedtak kan iverksettes innenfor fristen i § 119 annet ledd.

Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere bestemmelser om utgiftsdekning etter denne paragraf.

Diplomater m.v., jfr. lovens § 48 annet ledd

§ 145. Arbeid og opphold for diplomater m.v. og deres personlig ansatte, jfr. kapittel 1 og 2

Utlending tilknyttet diplomatiske eller lønte konsulære stasjoner (representasjoner) i riket og ansatte i mellomstatlige organisasjoner er unntatt fra kravene etter §§ 6 og 7 om arbeidstillatelse for dette arbeidsforholdet og oppholdstillatelse.

Personlig ansatt hos utlending som nevnt i første ledd er unntatt fra kravene etter §§ 6 og 7 om arbeidstillatelse for dette arbeidsforholdet og oppholdstillatelse. Det er et vilkår at vedkommende er tilmeldt Utenriksdepartementet, eventuelt annen norsk myndighet, før arbeidet tiltres.

§ 146. Arbeid og opphold for ektefelle og forsørget barn av diplomater m.v., jfr. kapittel 1 og 2

Ektefelle og forsørget barn av utlending som nevnt i § 145 første ledd er unntatt fra kravet etter § 7 om oppholdstillatelse.

Arbeidstillatelse kan gis etter følgende regler:

- 1) Vilkårene i § 2 første ledd nr. 1 og 2 og tredje ledd gjelder. Ved ervervsvirksomhet må tillatelse foreligge fra vedkommende myndighet i henhold til øvrig lovgivning. Arbeidstillatelsen skal knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted.
- 2) Bestemmelsene i §§ 10 - 17 får anvendelse med følgende unntak og presiseringer:
 - a) søknad kan fremmes fra riket, jfr. § 10,
 - b) dokumentasjon av status, ved erklæring fra Utenriksdepartementet, må fremlegges i forbindelse med søknaden, jfr. § 11,
 - c) arbeidstillatelse gis ikke utover varigheten av hovedpersonens ansettelsesforhold ved stasjonen eller organisasjonen, jfr. § 15.
- 3) Tillatelsen er begrenset og danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse.

Ektefelle og forsørget barn av utlending ansatt i mellomstatlig organisasjon skal såfremt de skal oppholde seg i riket utover tre måneder fra innreise, senest innen en uke etter innreise melde seg for registrering for politiet i oppholdsdistriktet.

§ 147. Grensepassering og grensekontroll, jfr. kapittel 4

Meldepliktreglene etter § 82 ved grensepassering gjelder ikke for militærpersonell som omhandlet i § 148 annet og tredje ledd som kommer med militært luftfartøy tilhørende medlemsstat i NATO til norsk militær flyplass. Flygningen må være klarert i samsvar med

Regler 1. april 1965 om adgang til opphold i norsk luftterritorium for militære luftfartøyer tilhørende andre NATO-land under fredsforhold.

Bestemmelsene i § 85 om inn- og utreise over godkjent grenseovergangssted gjelder ikke for utlending som omhandlet i § 148 annet og tredje ledd, og som kommer til eller reiser fra riket over norsk militær flyplass med militært luftfartøy tilhørende medlemsstat i NATO.

Plikten til å fylle ut innreisekort etter § 89 gjelder ikke for utlendinger tilknyttet diplomatiske eller lønte konsulære stasjoner i riket og deres ektefeller og forsørgede barn, når hovedpersonen kan forevise identitetskort utstedt av Utenriksdepartementet.

§ 148. Pass, jfr. kapittel 4

I stedet for pass, jfr. § 94, kan godtas gyldig legitimasjonsdokument utstedt av vedkommende internasjonale organisasjon til følgende personer:

- a) representant til De Forente Nasjoner (FN),
- b) tjenestemann fast ansatt i FN eller i FN's særorganisasjoner,
- c) dommer i Den internasjonale domstol eller tjenestemann ved denne domstols sekretariat,
- d) annen person som opptrer på FN's særorganisasjoners eller Domstolens vegne,
- e) tjenestemann eller annen representant for Det europeiske fellesskap (EF).

For militærpersonell tilhørende medlemsstat i NATO, herunder militærpersonell tilknyttet et alliert hovedkvarter på tjenesteoppdrag, kan i stedet for pass godtas personlig identitetskort sammen med individuell eller kollektiv reiseordre. Identitetskortet må være utstedt av senderstaten og inneholde opplysninger om navn, fødselsdato, grad, eventuelt tjenestenummer og fotografi av innehaveren. Reiseordren må være utstedt av vedkommende myndighet i senderstaten eller i NATO og bekrefte enkeltpersonens eller gruppens status som medlem eller som medlemmer av en styrke, og den reise det er gitt ordre om.

For medlemmer av amerikanske, kanadiske og britiske militære styrker stasjonert i Europa kan i stedet for pass godtas følgende legitimasjonsdokumenter:

- a) amerikansk «Identification Card» (identitetskort) utstedt av Adjutant General's Office, War Department (AGO-kort) sammen med særskilt «travel order» eller «movement order» (reisetillatelse) fra vedkommende militære avdeling,
- b) kanadisk «Identification Card» utstedt av Department of National Defence, sammen med «Canadian Armed Services Leave Form» (permisjonsseddel) fra vedkommende militære avdeling,
- c) britisk «Identity Card» utstedt av vedkommende våpengren sammen med særskilt «travel order» eller «movement order» fra vedkommende militære avdeling.

§ 149. Visum, jfr. kapittel 4

Utlending tilknyttet diplomatiske eller lønte konsulære stasjoner i riket, deres ektefelle og forsørgede barn og utlending som kommer til riket i offentlig oppdrag, må ha visum dersom visumplikt består mellom Norge og den stat utlendingen representerer og det ellers ikke er gjort spesielle unntak. Liste over diplomater og tjenestemenn som er unntatt fra visumplikten pr. 1. januar 1991 følger som vedlegg 6 til denne forskrift.

Utlending som nevnt i første ledd kan gis visum av Utenriksdepartementet eller utenriksstasjon etter nærmere retningslinjer fastsatt av Utlendingsdirektoratet i samråd med Utenriksdepartementet.

Unntatt fra visumplikt er utlending som nevnt i § 148 første ledd og deres ektefelle og forsørgede barn og utlending som nevnt i samme paragrafs annet og tredje ledd.

§ 150. Bortvisning og utvisning, jfr. kapittel 5

Vedtak om bortvisning av utlending med diplomatpass treffes av Utlendingsdirektoratet i samråd med Utenriksdepartementet.

Lovens bestemmelser om utvisning kommer ikke til anvendelse overfor utlendinger som har eller er tilstått diplomatisk immunitet. Vedtak om at en diplomatisk eller konsulær tjenestemann er persona non grata eller at et hvilket som helst annet medlem av den diplomatiske stasjons personale eller av den konsulære stab ikke er akseptabel, treffes av Utenriksdepartementet. Vedtak om utvisning av annen utlending med diplomatpass treffes av Utlendingsdirektoratet i samråd med Utenriksdepartementet.

Kontinentalsokkelen, jfr. lovens § 49 første og annet ledd

§ 151. Flyttbare innretninger

Utlending som akter å ta arbeid på flyttbar innretning som nyttes på den norske del av kontinentalsokkelen, er unntatt fra kravene etter §§ 6 og 7 om arbeidstillatelse og oppholdstillatelse for så vidt gjelder arbeidet og oppholdet på innretningen. For opphold på landterritoriet gjelder bestemmelsene i § 7 .

Når flyttbar innretning er knyttet til fast innretning, anses denne som del av den faste innretning og følger bestemmelsene i § 152 .

Før utlendingens innreise i riket skal arbeidsgiver gi melding om arbeidsforholdet på fastsatt skjema til det politikammer som har det politimessige ansvar for vedkommende område av kontinentalsokkelen. For visumpliktig utlending gjelder bestemmelsene i §§ 106 flg. Før arbeidet tiltres og senest innen en uke etter innreisen må utlendingen melde seg for registrering ved politikammer som nevnt.

§ 152. Faste innretninger

Utlending som akter å ta arbeid på norsk eller utenlandsk fast innretning som nyttes på den norske del av kontinentalsokkelen eller på fast innretning som er tilknyttet den norske del av kontinentalsokkelen, må ha arbeidstillatelse, jfr. § 6.

Arbeidstillatelse kan gis til søker som

- a) er nevnt i § 3 annet ledd bokstav a. Tillatelsen kan fornyes. Den danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse, eller
- b) er nevnt i § 5 annet ledd bokstav b, når arbeidsforholdet er av inntil 3 måneders varighet.

Tillatelsen skal knyttes til et bestemt arbeid og et bestemt arbeidssted og gir ikke rett til arbeid og opphold på norsk landterritorium. Det er en forutsetning at vilkårene etter § 2 første og tredje ledd er oppfylt. Bestemmelsene i §§ 10 - 17 gjelder så langt de passer og slik at søknaden innleveres til det politikammer som har det politimessige ansvar for vedkommende område av kontinentalsokkelen.

Når utlending som er unntatt fra kravet om arbeidstillatelse etter § 8 fjerde ledd bokstav c tilkalles, skal melding etter § 52 gis til politikammer som nevnt i tredje ledd.

Arbeidsgiver i riket kan likeledes søke tillatelse til å ta i arbeid et bestemt antall utenlandske arbeidstakere for tidsbegrenset oppdrag (gruppearbeidstillatelse). Bestemmelsene i §§ 26 flg. får anvendelse, men slik at søknad fremmes for den myndighet Arbeidsdirektoratet har fastsatt. Tillatelsen gir ikke rett til arbeid og opphold på norsk landterritorium.

§ 153. Pass- og grensekontroll

Politiet har når som helst adgang til innretning som nevnt i §§ 151 og 152 for å foreta pass- og grensekontroll.

Når det gis samtykke til inn- eller utreise over annet enn godkjent grenseovergangssted i forbindelse med arbeid som nevnt i §§ 151 og 152, jfr. § 85 tredje ledd, skal det stilles som vilkår at utgifter til transport og opphold i forbindelse med kontroll som nevnt i første ledd dekkes av arbeidsgiver.

§ 154. Inn- og utreise, jfr. kapittel 4

Bestemmelsene om inn- og utreise i kapittel 4 gjelder også for utlending som reiser mellom innretning eller anlegg på kontinentalsokkelen og norsk landterritorium.

Jan Mayen, jfr. lovens § 49 tredje ledd

§ 155. Lovens og forskriftens anvendelse på Jan Mayen

Bestemmelsene i loven og denne forskrift får anvendelse for utlendingers adgang til og opphold på Jan Mayen så langt de passer, med de unntak og presiseringer som følger av forskrift gitt med hjemmel i lov 27. februar 1930 nr. 2 om Jan Mayen, jfr. lovens § 49 tredje ledd.

Svalbard, jfr. lovens § 49 fjerde ledd

§ 156. Lovens og forskriftens anvendelse på Svalbard

Loven gjelder ikke for Svalbard. Det kan gis bestemmelser om kontroll med utlending som kommer fra Svalbard, jfr. lovens § 49 fjerde ledd.

Bestemmelsene om inn- og utreise i lovens og denne forskrifts kapittel 4 gjøres gjeldende for utlending som kommer fra Svalbard til annen del av riket.

For utenlandske reisende med turistskip eller luftfartøy, som etter opphold i annen del av riket reiser til Svalbard og senere vender tilbake derfra, kan Utlendingsdirektoratet etter søknad fra vedkommende selskap gjøre unntak fra bestemmelsen i annet ledd.

Norske skip i utenriks fart, jfr. lovens §§ 49 femte ledd og 50

§ 157. Norske skip i utenriks fart

Loven gjelder ikke for norske skip i utenriks fart, jfr. lovens § 49 femte ledd.

Norske skip anses for ikke å gå i utenriks fart når de tar om bord gods eller passasjerer i en norsk havn og leverer godset eller setter i land passasjerene i en norsk havn, jfr. lovens § 50 . Dette gjelder likevel ikke skip som omfattes av forskrift om utvidet fartsområde for lasteskip registrert i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS), fastsatt ved kgl. res. 11. august 1989.

Bestemmelsene i §§ 114 - 117 og 138 får anvendelse for norske skip i utenriks fart som anløper norsk havn.

Forskjellige bestemmelser, jfr. lovens § 50

§ 158. Blanketter

Blanketter til bruk etter denne forskrift, herunder skjemaer, etiketter, stempler, reisebevis, utlendingspass, registreringsbevis m.v., utarbeides av Utlendingsdirektoratet.

§ 159. Retningslinjer

Utlendingsdirektoratet kan gi retningslinjer om saksbehandling til politiet og annen offentlig myndighet, herunder utenriksstasjon, som utfører oppgaver i henhold til loven og forskriften.

Arbeidsdirektoratet kan gi retningslinjer til arbeidsformidlingsetaten om saksbehandling i henhold til loven og forskriften.

§ 160. Register og registrering

Utlendingsdirektoratet fører sentralt register over

- a) søknader og vedtak etter loven og denne forskrift,
- b) asylsøkere som oppholder seg på mottakssted, jfr. §§ 59 - 60. Registeret skal også omfatte andre utlendinger som oppholder seg på mottakssted,
- c) utstedte, fornyede og tapte reisebevis og utlendingspass, jfr. §§ 65 flg.,
- d) utviste utlendinger, jfr. § 121.

Retningslinjer med hensyn til registrering av personopplysninger, meldinger, søknader, vedtak m.v. gis av Utlendingsdirektoratet. Registeropplysningene skal gjøres tilgjengelige for overordnet myndighet.

I den utstrekning det ikke strider mot lov skal registeropplysninger etter anmodning også gjøres tilgjengelige for politiet, tollvesenet, andre berørte offentlige myndigheter og for politimyndighetene i de øvrige nordiske land.

§ 161. Utlendings adgang til forbudt område

Denne forskrift gjør ingen endring i gjeldende bestemmelser om utlendings adgang til forbudt område, jfr. lov 18. august 1914 nr. 3 om forsvarshemmeligheter og lov 7. mars 1940 nr. 1 om adgangen til visse områder.

§ 162. Overgang over den norsk-sovjetiske grense

Ved overgang over den norsk-sovjetiske grense gjelder bestemmelsene i lov 14. juli 1950 nr. 2 om forskjellige tiltak til gjennomføring av oppmerking og overvåking av riksgrensen § 3, jfr. kgl. res. 7. november 1950, ved siden av denne forskrift.

Ikrafttreden og overgangsbestemmelse, jfr. lovens § 51

§ 163. *Ikrafttreden og overgangsbestemmelse*

Med unntak av § 93 trer forskriften i kraft 1. januar 1991.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrifter og bestemmelser gitt i medhold av lov 27. juli 1956 om utlendingers adgang til riket m.v.

Tillatelser som er gitt før forskriften trer i kraft, gjelder inntil utløpet av gyldighetstiden. Det samme gjelder reisebevis og fremmedpass.

Søknader og klager som ikke er avgjort når forskriften trer i kraft, skal behandles og avgjøres etter bestemmelsene i loven og denne forskrift.
